

Kaks aastat Viljandi vald lk 2–3 | LEADER tegevusgrupi arenguplaanid lk 4 |
Kaunis Kodu 2015 lk 5 | Koolid pidasid juubeleid lk 22, 24 | Teated lk 26–27

Aasta haridustöötajad Kristjan Õmblus ja Kalev Põldsaar

Foto: MARKO SAARM (Sakala)

Oktoobrikuul valisid vallavolikogu alatise haridus-, spordi- ja kultuurikomisjoni liikmed salajasel hääletusel kaheksa kandidaadi seast esimest korda Viljandi valla aasta haridustöötaja ja kolme kandidaadi seast aasta noore haridustöötaja.

Vallavalitsus kiitis komisjoni otsuse heaks ning Viljandi valla 2015. aasta haridustöötaja tiitli pälvis Paistu Kooli matemaatika- ja füüsikaõpetaja KALEV PÕLDSAAR ning 2015. aasta noore haridustöötaja tiitli Saarepeedi Kooli muusikaõpetaja KRISTJAN ÕMBLUS.

Tunnustus anti üle 23. oktoobril Sakala Keskuses valla teise aastapäeva kontsert-aktusel.

Loe ka intervjuud lk 7

KAKS AASTAT VILJANDI VALDA

“Kuidas meil läheb?” pole just mitte harv küsimus. “Ootuspäraselt või ehk veidi paremini” on siinkohal minu kui vallavanema vastus nii küsijatele kui ka lehelugejatele. Täna- ses artiklis räägime koos valla finantsosa- konna juhataja Tiina Jaksiga raha kasu- tusest, rahalistest kohustustest, tehtust ja järgmise aasta plaanidest.

Valla eelarve on rahaline plaan, mida lihtsustatult kirjeldades saab kasutada kahel eesmärgil – igapäevategevuseks ehk äraelamiseks ja arendustegevuseks ehk investeeringuks. Põhitegevuse kulud ei tohi ületada põhitegevuse tulusid, mis on vajalik jätkusuutlikuks toimimiseks. Lihtsalt selgitatuna tähendab see seda, et kui ka arvel on piisavalt sääste, ei tohi me seda ära kulutada igapäevaeluks - palkadeks, toetusteks, haldamiskuludeks, majanduskuludeks. Küll aga võime seda kasutada investeerimiseks ja arenduseks.

Meie 2014. aasta eelarve maht oli 9 346 550 eurot ning 2015. aastal 10 275 930 eurot.

2014. aastal oli eelarve täitumine 147 920 eurot suurem kavandatud ning pidasime reaalseks 781 460 euro võrra eelarve suurenemist käesoleval aastal. Planeeritud tulumaksu laekumise tõus 7% täitub ja loodetavalt võime rõõmus- tada väikese ülelaekumisega.

Meie põhitegevuse kulude jaotus prot- sentuaalselt näeb välja, hõlmates kogu omavalitsuse tegevust ja hallatavaid asutusi, selliselt: personalikulud ca 54%, majandamiskulud 38%, antavad toetused 7% ja muud tegevuskulud 1%.

Põhitegevuskulude jaotus tegevusala- de lõikes on järgmine: haridus 53%, vaba aeg, kultuur, sport 14%, sotsiaalne kaitse 13%, majandus 10%, kommunaalmajan- dus, keskkond ja tervishoid 2%, üldvalit- semine 8%. Kui liitumise eelselt ja esi- mesel aastal moodustasid üldvalitsemise kulud 11%, siis tendents on nende kulude vähenemine, mis oli ka eesmärk.

Suure omavalitsuse plussiks on ma- jandada suuremate haridusasutuste toel väiksemaid. Riigipoolne haridustöötaja- te rahastus ei kata kaugeltki väiksemate koolide töötajate seadusega ette nähtud töötasu. Oleme väljatöötamas valla hariduse arengukava, kus vaadata pikemalt ette lähtudes perede vajadustest, õpilaste arvust, sündide statistikast ja riigi rahas- tuspoliitikast.

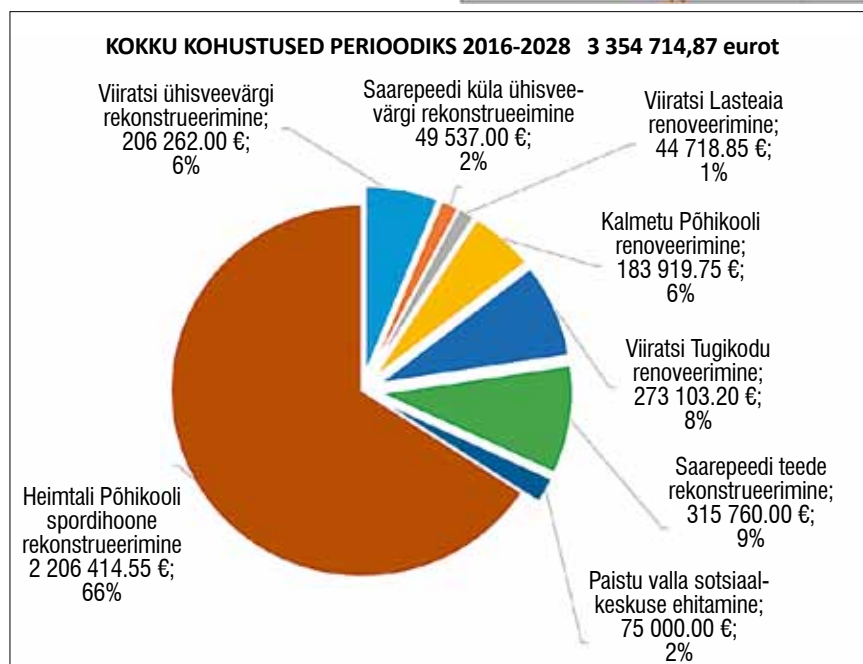
Millised on meie kohustused?

Enne ühinemist käitusid kõik neli omava- litsust vastutustundlikult ja ei suurenda- nud oma laenukoormusi liitumise tõttu.

Olemasolevad kohustused ei ole meie vallale ülejõukäivad ja saame nende täit-

misega kenasti hakkama, sealjuures olles jätkuvalt arendusvõimelised. Kalkulatiiv- ne tagasimakse aastast koos intressidega on ca 600 000 eurot. 2015. aastal on meie laenukoormus põhitegevuse tulu- dest 36,5%.

Meie kohustuste jääk investeeringuob- jektide kaupa on 2015. aasta lõpu seisuga järgmine

Mis tehtud 2014-2015 ja hetkel töös ning mis teoksil 2016?

Siinkohal on vajalik lisada, et 2016. aasta tegevused on vallavalitsuse poolt ette val- mistamisel, konkreetselt töösse aga võetakse need peale kui volikogu on eelarve kinnitanud ja tegevused heaks kiitnud.

Objekt	Investeermistgevus		
	2014	2015	2016 plaanitud
Vallamaja renoveerimine	237 850	21 771	0
Vana-Võidu Lasteaia soojustamine	104 820	0	0
Viiratsi Kooli hoone välisfassaadi remont	0	37 589	0
Pärsti Pansionaadi osaline rekonstrueerimine ja sisustus	0	137 541	25 000
Pärsti mõisamaja (lasteaed ja raamatukogu) renoveerimine	0	81 709	50 000
Ramsi lasteaia projekteerimine ja ehitamine	4 056	66 600	1 458 000
Viiratsi endise vallamaja keldrikorruse rekonstrueerimine arhiiviks	0	8 400	190 000
Saarepeedi Rahvamaja sots.korterite ehitamine ja raamatukogu rekonstrueerimine (endised vallavalitsuse ruumid)	11 898	0	147 000
Saarepeedi küla vee ja kanalisatsiooni tööd	73 464	0	0
Saarepeedi Kooli renoveerimine	0	0	summa täpsus- tamisel
Viiratsis avaliku mänguväljaku rajamine	0	5 000	70 000
Heimtali Põhikooli staadioni rajamine	0	15 000	150 000
Mäeltküla tööstuspargi arendamine (kaasfinantseering)	0	25 000	250 000
Paistu küla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine (kaasfinantseering)	0	7 765	60 180
Valla teed ja tänavad (mustakattega katmine, uued kõnniteed jne)	25 217	82 071	167 000
Valla teed ja tänavad (jooksev remont)	157 013	194 491	175 000
Kokku:	614 318	682 937	2 742 180

Panustamine meie inimestesse ehk mis maksavad lasteaia-, kooli- ja huvikoolikohad?

2015. aastal tõusis palgafond keskmiselt 5% ning lasteaiaõpetajate töötasud keskmiselt 15%. Eripedagoogide töötasud on meil maakonna kõrgeimad nagu ka lasteaia õpetajate tasud. Töötasu tõusule aitas kaasa lasteaia ja koolivõrgu korrastamine piirkonnas, kus laste arv vähenenud ja hooned oleks vajanud suuri investeeringuid.

Perelele jäid haridusteenused kättesaadavaks ning parandasime laste transpordivõimalusi.

Lasteaia arvestuslik kohamaks 2015. aastal ühe lapse kohta sõltuvalt lasteaiaast on ühes kuus vahemikus 266–559 eurot. Lapsevanema panusena lisandub sellele osalustasuna 20 eurot kuus. Väiksema sissetulekuga peredel on võimalik taotleda toidurahatoetust lasteaia toiduraha kulude katteks.

Koolikoha maksumus meie vallas ühe õpilase kohta kuus on vahemikus 147–210 eurot. Meie noortel on head võimalused käia Viljandi muusika-, huvi- ja spordikoolis ning kokku õpib neis üle 300 õpilase, lisaks veel erahuvikoolides, tennisetreeningutel ning ratsutamas jms.

Muusikakooli kohamaks vallale ühes kuus ühe lapse kohta on 177 eurot, kunstikoolis 130 eurot, spordikoolis 68 eurot ja huvikoolis 49 eurot. Lisaks toetame nii noorte kui täiskasvanute huvitegevust meie rahva- ja külamajades ning koolide juures.

Abivallavanema Sulev Kannimäe juhtimisel on valmis saanud uue ja kaasaegse Ramsi lasteaia projekt, mis saab olema meie lähiaastate suuremaks investeeringuks ja loob piirkonna lastele suurepärase võimalused.

Pärsti Pansionisse loome aasta lõpuks juurde 10 hoolduskohta, mille järele on suur nõudlus eakate hoolduse seisukohalt. Lisaks ehitatakse pansioni ruumidesse ka laste turvatuba.

Saarepeedile valmib uue aasta alguses 7 korterit toetust ja abi vajavatele peredele, kus kasvavad lasteaia- või kooliealised lapsed.

Tänase seisuga julgeme loota, et Mäeltküla tööstuspargi projekt leiab tõe-

näoliselt Euroopa liidu fondide toetust. Arenduse eesmärgiks on soov parendada piirkonnas paiknevate ettevõtete tugitarist (Iva tee) ja luua võimalused uute ettevõtete tulemiseks piirkonda, milleks ollakse kohe valmis välja arendama ettevõtlusala. Loodan väga, et antud tegevusega saame piirkonnas luua juurde uusi töökohti. Tööstusalale on juba sisenenud uue ettevõtte OÜ Rümene Ehitus ning on mitmeid huvilisi. Projekti juhib volikogu esimees Hellar Mutle.

Oleme edasi arendanud Viljandi valla veebilehte, eesmärgiga lihtsustada avalduste esitamist vallavalitsusele. Täna on käivitunud Viljandi valla poolt pakutavate teenuste ja toimingute elektrooniline keskkond, kuhu oleme valdkondlikult koondamas valla poolt pakutavate teenuste ja toimingute kirjeldused ning kus on võimalik kodanikul end identifitseerida ID-kaardiga, mis annab võimaluse kuvada taotluse/avalduse elektrooniline e-vorm, mille väljad on eeltäidetud riiklike registrite andmetega. Kui avalduse esitaja on e-vormi digitaalselt allkirjastanud, siis saadetakse avaldus automaatselt kohaliku omavalitsusse. Tagasiside on olnud positiivne. Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistrisse on laekunud üle 100 avalduse, mis on esitatud eelpool kirjeldatud infosüsteemi kaudu.

Inimeste ootused?

Alati on unistused suuremad kui jaksu neid ellu viia. Seda näeme viljandlaste ja ümberkaudsete elanike aastaid kestnud veepargi unistusest. Eks see on teema, mida mõistlik koos linnarahvaga ja kahel volikogul koos arutada. Oleme ringina ümber linna ja mis Viljandis areneb või toimub, on ka suures jaos meie valla inimeste heaks. Läbimõeldud koostöö ja ühine panustamine annaks ehk ka paremaid tulemusi tulevikus heaks!

Loodame, et kokkuvõtlik ülevaade andis meie lugejale pildi Viljandi vallas toimuvast.

Kõigile tegusat kolmandat koostööaastat soovides

Ene Saar, vallavanem

Tiina Jaksi, finantsosakonna juhataja

Mäeltküla tööstuspargi arendusala.

REGISTREERI OMA ELUKOHT DETSEMBRIKUUS VILJANDI VALDA JA VÕIDA AUHIND!

Viljandi Vallavalitsus kutsub üles vallas elavaid isikuid vaatama üle oma elukoha andmed rahvastikuregistris ja registreerima detsembrikuus oma elukohaks Viljandi vald.

Miks see on oluline?

- Tarbid valla poolt pakutavaid teenuseid (tänavavalgustus, talihoolet, kultuurikorraldus, lasteaiaid, koolid jne)

- Hajaasustuse programmi toetusega on võimalik lahendada probleemid vee-, kanalisatsiooni ja juurdepääsuteede osas vaid juhul, kui sinu rahvastikuregistris registreerinud elukohaks on Viljandi vald

- Omades ülevaadet vallas tegelikult elavatest inimestest registriandmete alusel, on võimalik paremini planeerida arendusi – teede rekonstrueerimist, tänavavalgustust, liitumisi tsentraalse vee- ja kanalisatsioonisüsteemiga, kergliiklusteede ehitust jm.

- Olles registreerinud oma elukohana rahvastikuregistris Viljandi valda on sul võimalus kasutada soodustusi ja toetusi, mis on mõeldud meie valla elanikele (rahvamajade rendisoodustus, ranitsatoetus, sünnitoetus, toidutoetus lasteaias jms)

Aita oma kodukohta

Kohalik omavalitsus on kutsunud ja seatud hoolitsema laste- ja haridusasutuste, heakorra, valla teede ja terviseradade ning väga paljude muude teenuste, toetuste ja infrastruktuuri korrasoleku eest. Rahalised vahendid tegevuste teostamiseks saame aga üksikisiku tulumaksust, mis laekub vallale arvestades isiku rahvastikuregistri andmeid. Üksikisiku tulumaks moodustab valla eelarve tuludest rohkem kui 55%.

Juhised elukohateate täitmiseks leiata Viljandi valla kodulehelt.

Detsembrikuu jooksul oma elukoha Viljandi valda registreerinute vahel loositakse jaanuari esimesel nädalal välja viis 100 eurost ehitusmaterjalide poe kinkekaarti!

Vallavalitsus

LEADER tegevusgrupp annab teada

Mulgimaa lõunapiirist Võrtsjärveni, ühised arenguplaanid

Viljandimaa on jagatud ära kolme LEADER piirkonna vahel, need on Võrtsjärve Ühendus, Rohelise Jõeala Koostöökogu ja Mulgimaa Arenduskoda. Rohelise Jõeala piirid ulatuvad Viljandimaalt Soomaa ümber Pärnumaale, Võrtsjärve Ühendus kaasab lisaks Kolga-Jaani ja Kõo vallale ning Võhma linnale Tartumaa omavalitsusi ja Mulgimaa Arenduskoda hõlmab lisaks Viljandi vallale kogu Mulgimaad – Abja, Halliste, Helme, Hummuli, Karksi, Põdrala, Tarvastu, Tõrva ja Mõisaküla omavalitsusi.

Meie piirkonda jääb territoorium Võrtsjärvest kuni Mulgimaa lõunapiirini ja tegevusgrupi piirkonnas elab ca 28 000 inimest.

Piiride kujunemisel on arvestatud ühisel siduvaid väärtusi, varasemat koostööd ja ajaloolis-kultuurilisi sidemeid. Meid rikastab mitmekesisus ja meie tegevusgrupis on lisaks mulgi kultuuriruumile oma eripäraga lisaväärtus tegevuspiirkonnas ka Võrtsjärv.

Mulgimaa Arenduskojas on koos omavalitsuste, ettevõtete ja mittetulundusühendustega 99 liiget. Ootame oma liikmeks astuma tegutsevaid ettevõtteid, mittetulundusühinguid ja sihtasutusi. Liikmetel on võimalus kaasa rääkida MTÜ Mulgimaa Arenduskoja otsuste vastuvõtmisel, samuti korraldame liikmetele seminare ja õppereise.

Kinnitati Mulgimaa Arenduskoja strateegia aastateks 2014-2023

Maapiirkondade arengule suunatud LEADER-tegevuses on olulised kolm põhimõtet kokkulepitud printsiipi, millele toetudes on võimalik suunata keskustest eemale jäävate piirkondade arendusi. Need on nn rohujuure tasandil kohapealne otsustus, osalemine koos kaasamisega ja ühistegevused.

Otsustused ja valikud võimalikult kohapeal on kasutoovad kohalikele kogukonnale ja tegelikud töövahendid kohaliku elu arendamiseks. Eelduseks olgu siinjuures, et eduka maapiirkondade poliitika tähtis komponent on kohalike elanike võime kujundada ja välja arendada oma kohalikke, piirkonda kui tervikut hõlmavaid arengustrateegiaid. Kohalikul tasemel arengustrateegiate koostamine, elluviimine ja otsuste tegemine on oluline LEADER põhimõte.

Kogukonnad töid strateegia koostamisel välja oma piirkonna huvid ning neil oli võimalus käituda survegrupina, seistes seeläbi oma piirkonna tasakaalustatud arengu eest. Siinjuures oli oluline välja tuua lisaväärtusena efektiivsem ressurside kasutamine ja olemasoleva taristu rakendamine, mille tulemusena on võimalik strateegia elluviimisel vähendada regionaalset ja sotsiaalset ebavõrdsust

ning luua majandusarengu eeldused maapiirkondades.

Strateegia koostamisel peeti vajalikuks senisest rohkem toetada majanduse ja ettevõtluse arengut, seetõttu on ettevõtluse arengule suunatud I meetme eelarve osakaal kogueelarves kõige suurem.

Täpsed abikõlblikkuse kriteeriumid tulenevad maaeluministri LEADER-projektitoetust sätestavast määrusest. Üldjoontes on ettevõtete poolt esitatud projektitoetuse määr kuni 60% ja omavalitsuste ning ühendustele kuni 90% abikõlblikest kuludest.

Oluline osa piirkonna arendamisel ja strateegia elluviimisel on erinevate sektorite omavaheline koostöö ja võrgustamine. Erinevate Eesti piirkondade vaheline ja rahvusvaheline koostöö, sh paikkonna toodete ja teenuste parem turustamine jne. Koostööpartneritena nähakse lisaks piirkonnasisestele ühendustele ja ettevõtetele ka riigiasutusi, arenduskeskuseid ja haridusasutusi, aga ka Valga ja Viljandi maakonna ning omavalitsuste sõpruspiirkondi ning seniseid koostööpartnereid.

Leader – rahapada ettevõtjatele, mittetulundusühendustele ja omavalitsustele tagaks toimetamiseks ja maaelu arengu

Informatsioon toetuste taotlemise kohta perioodil 2016-2020

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja strateegia 2014-2023 ja info taotlemise kohta leiate MTÜ Mulgimaa Arenduskoja kodulehelt: www.mulgimaa.ee/mak/

LEADER-projektitoetuse kogumahuks perioodil 2016-2020 Mulgimaa Arenduskoja piirkonnas on ca 2,9 miljonit eurot.

Toetuste taotlejatel on võimalik strateegias seatud eesmärkidest tulenevalt arenguid ellu viia kolme meetme toel:

- I meede – ettevõtluse arendamine / taotleda saavad tegutsevad ettevõtted, FIE-d
- II meede – külakeskkonna ja kogukonna arendamine/ taotleda saavad mittetulunduslikud organisatsioonid ja omavalitsused
- III meede – paikkonna omapära ja konkurentsivõime tugevdamine / taotleda saavad ettevõtted, FIE-d, mittetulunduslikud organisatsioonid ja omavalitsused

Leader-tegevuste kohta saab küsida kohalike omavalitsuste arendustöötajalt ning igakülgselt infot toetuste taotlemise kohta MTÜ Mulgimaa Arenduskoja büroost Abja-Paluoja e-post: arenduskoda@mulgimaa.ee. Info paremaks jagamiseks

kogu piirkonnas, toimuvad meetmenõustajate vastuvõttud elanikele ka Viljandi vallamajas, Tõrvas ja Mustlas Tarvastu Vallamajas väljakuulutatud vastuvõtuaegadel.

Esimene taotlusvoor on avatud 1.–19. veebruaril 2016. a II meetmele (külakeskkonna ja kogukonna arendamine).

Teine taotlusvoor on avatud 4.–22. aprillil 2016. a III meetmele (paikkonna omapära ja konkurentsivõime tugevdamine).

Kolmas taotlusvoor on avatud 30. mai–16. juuni 2016. a I meetmele (ettevõtluse arendamine).

Enne meetmete avanemist toimuvad piirkondades infopäevad.

Palun jälgige infot meie kodulehe teadetes: <http://www.mulgimaa.ee/mak/teated/>

Meetmenõustajate vastuvõtuaeg alates 24. novembrist (v.a 1. ja 2. detsember)

Mulgimaa Arenduskoja büroos, Abja-Paluoja, Pärnu mnt. 30 a, tööpäeviti 8.00–16.30

Tõrva Linnavalitsus, Tõrva, Kevade 1, teisipäeviti 8.30–17.00

Tarvastu Käsitöökoda, Mustla Posti 52 kolmapäeviti 9.30–18.00

Viljandi Vallavalitsus, Viljandi, Kauba neljapäeviti 9.30–18.00

Soovitav on eelnevalt kokku leppida vastuvõtu aeg telefoni teel:

Meetmenõustajate telefonid:

Raili Uibopuu 5307 8283, raili.uibopuu@mulgimaa.ee

Külli Starke 513 7241, kylli.starke@mulgimaa.ee

LEADER-piirkonnas koostööprojektide ideede tõstatamiseks ja arutamiseks toimuvad kohtumised Mulgimaa Arenduskoja tegevuspiirkonnas. Aruteludele ootame elanikke ideedega, mida ühiselt ellu viia aastatel 2016–2020.

19. november Karksi Kultuurikeskuses algusega kell 15.00

24. november Tõrva Kultuurimajas algusega kell 15.00

8. detsember Paistu rahvamajas algusega kell 15.00

Küsimused saavad vastused infopäevadel.

LEADER-meetmete infopäevad toimuvad igas tegevuspiirkonna omavalitsuses.

Viljandi vallas 8. detsembril Paistu rahvamajas algusega kell 17.00.

Täiendav informatsioon tegevuspiirkonna teistes omavalitsustes toimuvate infopäevade osas kodulehel.

Anneli Roosalu

MTÜ Mulgimaa Arenduskoja tegevjuht

KAUNIS KODU 2015

1997 • aastaemadepäeva kõnes kuulutas president Lennart Meri välja kodukaunistamise aasta, mille üheks eesmärgiks oli parimate kodukaunistajate auhindamine. Täna

on saanud sellest üle-eestiline traditsioon ja nii alustas ka esimest aastat Viljandi vald kauni kodu otsinguga.

“Kauni kodu” konkursi komisjon kuulastas juunis 23 Viljandi vallas asuvat aeda. Igas aias leidis midagi, mis oli

omapärane ja möödujate pilke ligitõmbav.

Komisjoni arutelul selgusid ka neljas kategoorias 3 kaunist, erilist ja tunnustamist väärt aeda, mida tunnustati Viljandi valla 2. sünnipäeva üritusel.

Kategoorias elamud ja aiamaad tunnustati esimeseks tulnud Kiur Saluveeri, kelle kaunis kodu asub Viiratsi alevikus Sakala tn 54.

Teise koha pälvis Vardi külas Rahetsema tee 29 peremees Enno Lepik ja kolmanda Peetrimõisa külas Õunaia tee 22 tublid omanikud Aivar ja Merike Midri.

Maakodude kategoorias sai esimese koha Pihlamäe kaunis kodu Tõmbi külas, mille omanik on Martin Klein.

Teisena sai tunnustuse Rando Sepp – Sepasoo kinnistu Taari külas ning kolmandana Tiit Aasna – Vanasauna tee 3 kinnistu Valma külas.

Korterelamute kategooria esimese koha pälvis Viiratsi alevikus Sakala tn 6 lastesõbralikum kinnistu Viljandi vallas.

Teisele kohale valiti Vana-Võidu külas Teemeistri tee 1, mis oli lisaks kaunile vaatele hoitud ja kaunistatud uhkete lillepeenarde ja purskkaevuga. Kolmandaks kohaks valis komisjon Viiratsi alevikus Ehitajate tn 5 kortermaja.

Aitäh kõigile osalejatele!

Kui Sinul, Su tuttavatel või naabritel on Viljandi vallas kaunis kodu või oled lihtsalt mööda minnes ilu märganud, siis anna sellest kindlasti meile teada. Kodukaunistamine ei ole ainult oma kodu korda tegemine, vaid see on oma külast, vallast ja maast hoolimine. Korrastatud ümbrus on osa paremast elukeskkonnast, mis aitab kaasa meie valla arengule ja soovile siin elada.

Elis Sild

keskkonnaspetsialist ja
Kauni Kodu komisjoni liige

Viljandi valla 2. sünnipäevapidu läbi fotosilma

Aktus algas hümniga.

Fotod: VEIKO JÜRIS

Vahetekstid koostas ja õhtut juhtis Paistu kooli õpetaja Helle Leppik.

Laululapsed Holstrest.

Plokkflöödilood Holstre koolilt. Juhendaja Heidi Oja-Kalberg.

Heimtali kooli õpilasi jätkus ka rõdule. Paremalt õpetaja Eda Anton.

Esines Paistu kooli pilliring. Juhendaja Heidi Oja-Kalberg.

Palju õnne, aasta õpetajad!

KALEV PÖLDSAAR

Paljud vist ei tea, et olete pranglimise leiutaja?

Pranglimine jäi Prangli kooli ja Miksikese aega. Algselt oli arvutiprogramm mõeldud selleks, et laps saaks korratabeli huvitavamalt pähe. Lõpuks selgus, et veel rohkem kasu oli sellest neil, kellel tabel juba enne peas. Pranglimises on neli tehet – liitmine, lahutamine, korrutamine, jagamine. Hiljem jõudsime ka kümnendmurdudeni, tekkis 30-tuhandelise osavõtjaskonnaga võistlus. Finaali jõuavad siiski vaid “tipud”, neile on aga võistlusi niigi palju. Midagi muud tuli luua, et ka teised saaksid end hästi tunda ja et asi ei piirduks vaid nelja põhitehtega. Koos ühe pranglimise fänniga tegimegi täiesti uue keskkonna, mis sai nimeks Nutisport. Nutisportis on ka murrud, algebra, mõõtühikud, geomeetria – peagi hõlmab see kogu koolimatemaatika. Juba täna tunnen kaasa õpetajatele, kes Nutisporti ei kasuta. Avastasini üllatusega, et Triinu Paistu koolist oli jõudnud taandamises Eesti senisest esinumbrist paarisaja punktiga ette. Ka need lapsed, kel matemaatikaga raskusi, unustavad ennast kohati pikalt arvutite taha. Mitte “pauh-pauh” ja “jou, mis teed?”, vaid koht Nuti-Mati edetabelis vabab kergitamist. Viljandi vallas on peale Paistu kooli Nutispordiga liitunud ka Viiratsi kool. Siinkohal kutsum ka teisi koole nutispordiga tegelema! Viljandi valla meistrivõistlusedki koos piduliku ja samas lõbusa finaali võistlusega pole mingi utoopia!

Prangli saarelt olete jõudnud taas kodukanti. Paistu kooli lõpetasite 1969. aastal ja nüüd olete siin tagasi õpetajana. Kas tagasitulek kodukohta ja õpetajaamet koolis on teile rõõmu pakkuv?

Jah. Ja sellega on nüüd mure ka, et neid laudu, kuhu vilistlaste kokkutulekutel mind kutsuma hakatakse, on nüüd vist rohkem kui üks. Et kas ma olen seal endiselt õpetaja, või kui õpilane. Abikaasa arvab küll peale minu programmeerijatöölt äratulekut, et parem kui ma enam kooli ei kiipuks, ajad on muutunud. Aga, oh üllatust, ainult üks poiss katsetas, mida ta tohib ja mida ei tohi. Maakoolis on kõik lapsed toredad. Juhtub sekka ka pahuramaid hetki, aga kellel meist neid ei oleks. Kui ikka leidub selliseid, kes harjutavad ning olümpiaadidelgi hakkama saavad, tuleb endal ka tahtmist tegutseda juurde. **Mida arvate, miks teie kolleegid esitasid teid Aasta haridustöötaja kandidaadiks? Kiitke ennast ise ka!**

See oli üllatus, tegelikult ka. Ma ei oodanud seda. Võib olla mõjutas otsust see, et harjutasime mitmeteks konkurssideks ja võistlusteks, kusjuures ühel õpilasel õnnestus olümpiaadil saada koguni koht esikolmikus. Oli ka teisi võistlusi, kus läks

hästi kas mõnel õpilasel või kogu klassil. Ning ehk ka need loodud programmid, mida lapsed hoolsalt kasutavad. Silma paistab ikka see säravam pool – kes-kus võidab ja mis karva medali saab. Ja sellega mul sel aastal vedas. Olen seostanud oma huviala ja töö, nii et tunnen end hetkel mehena täpselt õigel kohal. Peale kümme aastat programmeerijatööd tundsin, et tahan kooli tagasi. Tahtsin veenduda, et kas see, mida loonud olin, on ka õpilase jaoks huvitav. Aga nüüd näen ma seda otseselt – laste silmad säravad.

On teil enda arvates mõni selline iseloomujoon, millega te ei uhkelda?

Kas see just iseloomujoon on, aga kohati olen ma laisk, siis kui asi ei huvita. Eks sellepärast olengi püüdnud kõik tööloigud enda jaoks huvitavaks teha. Ilmselt need programmid mul ka selleks loodud, et töös oleks rohkem põnevust. Siis suudan ööselgi üleval olla, kui vaja. Kui ma peaksin tööl käima lihtsalt kellast kellani, siis jätaaksin vist kõik tegemata, mis vähegi võimalik.

Mis on need väärtused, mida te tahate lastele eluteele kaasa anda?

Igas olukorras olla õiglane, mitte väartustada kaasinimesi juuste värvi või suure varba pikkuse järgi. Õppida selline elukutse, et töö langeks võimalikult palju hobiga kokku. Ka lihtsat tööd saab hea tahtmise juures enda jaoks huvitavaks mõelda. Tegelikult on päris keeruline kõigile korrada öelda, mida koolist kaasa võtta. Nendele, kes vaevu-vaevu ennast koolis läbi veavad, soovitsaksin tihedamini raamatuid lugeda. Aga kes on niigi head, et nad oma annet ikka edasi arendaksid. Ega see ainult minu ütleemisest sõltu, määravad on veel kodu ja rahalisel võimalusel.

Mida soovite äsjaloodud Viljandi vallale, eelkõige hariduse korraldamisel?

Iga kool soovib, et teda kinni ei pandaks. Igas valla külas on lapsi, kes kooliteed alustavad ning väga hea oleks seda teha kodukohale lähedal asuvas koolis. Au sisse tuleb tõsta elukestev õpe – näiteks aadressil www.nutisport.eu on selles täiskasvanute klass.

KRISTJAN ÕMBLUS

Olete Saarepeedi koolis muusikaõpetaja. Aga lisaks sellele on teil veel üks tore amet/hobi – koorijuhimine. Olete enda õlule võtnud Mulgi segakoori juhatamise. Lisaks õpetaja- ja dirigenditööle olete ise õpilane. **Kus õpite ja mis on tulevane elukutse?**

Praegu on käsil magistrantuuri viimane aasta Eesti muusika- ja teatriakadeemia ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia ühisõppekavas. Kevadel peaksin lõpetama muusikapedagoogika erialal. Pärast lõpetamist on plaanis jätkata tööd muusikaõpetajana ja koorijuhina.

Kuigi enamus aega kulub õpetajatööle, on koorijuhimine loominguline, arendav ja pakub palju hinge.

Töötamine koolis ei ole kergete killast. Lisaks õpetamisele peate olema eeskuju. Kas olete vahel ka mõttes kahetsenud õpetaja elukutse valikut?

Töö sisulises mõttel küll kahetsenud ei ole. Vast on vahetevahel nõrdimust tekitanud see, et riiklikul tasandil õpetaja kutsetööd ei väärtustata. Siiaamaani küll kahetsenud ei ole (ise vaikselt naerdes). **Kindlasti kavandate noore mehena oma karjääri. Kuidas näete end viie aasta pärast – õpetajana või koori ees? Või hoopis midagi muud?**

Raske öelda, olen igasugustele pakkumistele avatud. Näen ennast ka edaspidi kultuuri- ja haridusevallas. Arvan, et jagan ka viie aasta pärast end õpetajatöö ja koori vahel. Mulle meeldib õpetajatööd süvitsi teha, miks mitte edaspidi ka mõnes suuremas koolis ja suurema koormusega. **Üks tore ütlemine on, et ennast tuleb ikka ise kiita ja mitte seda teiste hooletse jätta. Mida arvate, millised on teie need head omadused, mida kolleegid hindavad?**

Kaldun arvama, et kolleegidele meeldib minu koostöö- ja abivalmidus. Olen alati sellest lähtunud, et nii nagu sulle vastu tullakse, anna ka teistele enda poolt kõik. Oma igapäevatöös, kui on kedagi vaja aidata, asendada, loomulikult ma seda teen võimaluste piires. Tuleb olla aktiivne ja koostööd teha ning ehk on just see minu heaks omaduseks, mida kolleegid hindavad.

Puudused on inimlikud. Ehk on teil mõni omadus, mille üle te uhke ei ole?

Neid on ikka, jah. Üheks puuduseks võiks nimetada hajameelsust. Võtan paljugi ette ja siis äkki märkan, et see paber on täitmata või mõni töö õigeaks ajaks tegemata. Kindlasti tuleks kõik kalendrisse üles tähendada, siis ei teki ka olukorda, et mingi sündmuse maha magad.

Kindlasti ei saa koolis vaid õpetada, kogu õpetajatöö on seotud ka kasvamisega. Millised on need põhiväärtused, mida peate vajalikuks lastele edasi anda?

Suure kogemuse olen saanud kasvatusmises osas kolm aastat klassijuhataja tööd tehes. Kõige olulisemaks pean viisakat käitumist, olgu ta siis suur või väike laps. Peame üksteisest lugu ja siis tuleb kõik muu. **Mida soovib üks tubli õpetaja äsjaloodud Viljandi vallale, eelkõige hariduse korraldamisel?**

Jõudu ja vahendeid, et säilitada väikesid koole. Kogu aeg räägitakse, et kool on väike, õpilasi vähe, vahendeid pole piisavalt ülalpidamiseks. Aga ikkagi on see lastevanematele ja lastele väga oluline, et saab õppida oma kodu lähedal. Kui on kool, on ka pered paiksed ning see elavdab ja hoiab ka kogukonda koos. Soovin valla jätkusuutlikkust oma koolide hoidmisel.

Küsitles **Edith Pruuli**

Noppeid oktoobrikuu vallavalitsuse istungitelt

06.10.2015

- Kinnitati lihthanke "Jämejala hooldekodu osaline rekonstrueerimine" tulemused, kus seitsme pakkuja seast tunnistati edukaks pakkumuseks ASi Pärlin pakkumus, kui kõige madalama hinnaga pakkumus, hinnaks koos käibemaksuga 123 776,40 eurot.

- Kuulutati välja Viiratsi Rahvamaja rekonstrueerimise põhiprojekti lihthange. Hankekomisjoni kuuluvad: esimees Anti Rodenberg ning liikmed Raivo Laidma, Tanel Raud, Heino Lapp ja Sulev Kannimäe.

- Muudeti 2015. aastaks kinnitatud hankeplaani täiendades lisa 1 reaga: Viiratsi Rahvamaja rekonstrueerimise lihthange, IV kvartal, eeldatav maksumus käibemaksuta 15 000 eurot.

- Kuulutati välja väikebussi kasutuse rendi hange. Hankekomisjoni kuuluvad: esimees Heino Lapp, liikmed Sulev Kannimäe, Raivo Laidma, Salme Koplikask ja Tanel Raud.

- Muudeti 13.01.2015 korralduse nr 12 "Vana-Võidu Lasteaia hoolekogu kinnitamine" punkti 1.2 määrates Madde Meremaa asemel lastevanemate esindajaks Aiki Õunapi.

- Määrati unikaaladress Mustivere külas asuva Undi-Karjamõisa katastriüksusel asuvale kahele hoonele – Undi-Karjamõisa/1 ja Undi-Karjamõisa/2.

- Muudeti 25.09.2015 korraldust nr 994 "Hajastustuse programmi 2015. a taotluse rahuldamata jätmise", kus sõnastati ümber punkt 1: Nõustuda hajastustuse programmi komisjoni ettepanekuga ja mitte rahuldada kodaniku taotlust "Veepuhastusseadme ja puurkaevupumba paigaldamine Nurga kinnistu puurkaevule Hendrikumõisa külas.

- Kuni 01.09.2016 suurendati laste arvu Uusna Lasteaia "Tõrke" Uusna rühmas (liitühm) ühe lapse võrra.

- Muudeti 11.11.2014 korralduse nr 1101 "Viiratsi Lasteaia "Rüblük" hoolekogu kinnitamine" punkti 1.4 määrates Kaja Läätsel asemel Lepatriinude rühma vanemate esindajaks Mario Meister ning punkti 1.6 määrates Mario Meistri asemel Pesamunade rühma vanemate esindajaks Viktoria Bremraud.

- Viljandi valla 2015. aasta Aasta haridustöötajaks kinnitati Paistu Põhikooli õpetaja Kalev Põldsaar ja Aasta nooreks haridustöötajaks Saarepeedi Kooli õpetaja Kristjan Õmblus. Tunnustus, tänukiri ja 1000 euro suurune preemia, anti üle 23. oktoobril Sakala Keskuses Viljandi valla 2. sünnipäeva tähistamisel.

- Lõpetati OÜ Viiratsi Veevärk juhatuse liikme Kaido Pitkärti juhatuse liikme leping.

- Kuulutati välja Viljandi valla lumelükkamise hange. Hankekomisjoni kuuluvad: esimees Ene Saar ning liikmed Raivo

Laidma, Sulev Kannimäe, Heino Lapp, Tanel Raud ja Tiina Jaksi.

- Mustivere külas asuva Lepiku katastriüksuse lähiaadressiks määrati Paala tee 73.

- Määrati unikaaladressid: Puiatu külas asuva Kooli tee 9 katastriüksusel asuvale kahele elamule – Kooli tee 9/1 ja Kooli tee 9/2 ning Raudna külas Rõõsa katastriüksusel – Rõõsa/1 ja Rõõsa/2.

20.10.2015

- Kinnitati heakorrakonkursi "Kaunis Kodu" rahalise preemia suurus. Esikohta autasustatakse kinkekaardiga väärtusega 90 eurot, teine kohta 60 eurot ja kolmas koht 30 eurot.

- Päikese kinnistu võõrandamiseks korraldatud enampakkumise võitjaks tunnistati isik, kes pakkus kõige kõrgema hinna kinnistu eest, 21 000 eurot.

27.10.2015

- Kuulutati välja avatud hange "Elektrienergia ostmise Viljandi valla tarbimiskohtadele". Hankekomisjoni kuuluvad: esimees Heino Lapp ning liikmed Raivo Laidma, Salme Koplikask, Tiina Jaksi ja Sulev Kannimäe.

- Kinnitati Ramsi Lasteaia "Taruke" hoolekogu, mille koosseisus on valla esindajaks Kaupo Kase. Samas kinnitati ka lasteaia lahtiolekuajad alates 1. novembrist 2015, mis on tööpäeviti kella 7.00-18.00ni.

- Holstre Koolis viiakse 09.11-30.11.2015 läbi teenistuslik järelevalve direktori tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle. Järelevalvet viivad läbi Sulev Kannimäe, Salme Koplikask, Annika Mätas, Anneli Lihulinn ja Marju Must ning tulemused kinnitatakse vallavalitsuses hiljemalt 26.01.2016.

- Muudeti Viljandi valla 2015. aasta eelarve alaeelarveid, vähendades Heimtali Põhikooli riigi poolt rahastatava eelarve personalikulusid 4820 eurot ning suurendades samas ulatuses Kalmetu Põhikooli personalikulusid.

- Muudeti kohanime ja aadressi Pinska külas. Lauavabriku tee kohanimeks määrati Sepa tee. Määratavad lähiaadressid: Sepa tee 1 (endine Provintsi), Sepa tee 2 (Pinska-2), Sepa tee 3 (Pinska I), Sepa tee 4 (Tõrva laut), Sepa tee 5 (Juga), Sepa tee 7 (Pinska Lauavabrik), Sepa tee 9 (Siimu) ja Sepa tee 11 (Tõrva laut).

- Muudeti lähiaadressid Jämejala külas Jämejala tee kohanime alusel. Määratavad lähiaadressid: Jämejala tee 11 (Jämejala 41), Jämejala tee 15 (Metsamaja 2) ning Jämejala tee 17 (Metsamaja 1).

Detailplaneeringu algatamine

Viljandi Vallavalitsuse 03. 11. 2015 korraldusega nr 1338 algatati Viiratsi alevikus, Farmi tee 18, katastriüksuse 89201:002:1330 detailplaneeringu koostamine. Planeeringu peamiseks eesmärgiks on uute tootmishoonete ehitusõiguse määramine.

Planeering ei ole üldplaneeringut muutev.

Olulise keskkonnamõjuga tegevusi ette ei nähta.

Edith Pruuli

Vallavolikogus 21. oktoobril arutatust

- Vastu võeti Viljandi valla 2015. aasta I lisaeelarve.

- Kinnitati valla eelarvestrateegia aastateks 2016–2019.

- Muudeti ja täiendati 17.12.2014 määrust nr 56 "Viljandi valla arengukava 2015–2018".

- Kinnitati Holstre Kooli ja Kalmetu Põhikooli põhimäärused.

- OÜ Ramsi VK määrati kuni 01.11.2035 vee-ettevõtjaks järgmistes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud piirkondades: Ramsi alevik, Pärli küla, Heimtali küla, Savikoti küla, Pärsti küla (Pärsti ja Kurika piirkond), Tohvri küla, Mustivere küla (Karu ja Oksa piirkond), Matapera küla (Kutsari ja Männi tee piirkond), Puiatu küla (Erikooli piirkond), Paistu küla, Holstre küla, Intsu küla, Saarepeedi küla, Tusti küla, Mäeltküla, Ruudiküla, Vasara küla ja Karula küla.

Vee-ettevõtja haldusülesandeks ühisveevärgi kaudu klientide kinnistute vee- ja varustamine ja klientide kinnistutelt ühiskanalisatsiooni juhitud reovee puhastamine.

Haldusülesande rahastamine toimub veeteenuse hinna kaudu. Haldusülesande täitmise üle teostab järelevalvet Viljandi Vallavalitsus.

Viljandi valla eelarve ja eelarve strateegiaga saab tutvuda valla kodulehel
<http://www.viljandivald.ee/eelarve-ka-majandusaastaruanne-2015>

Arengukava leiate siit:
<http://www.viljandivald.ee/arengukavad>

Tagasivaade valla hariduskonverentsile

Valla sünnipäeva tähistamise raames toimus konverents “Miks ja kuidas hariduses”.

Esmapilgul tundub teema liiga üldine või kõikehõlmav. Konverentsi korraldustoimkond (Maie Arba, Urve Mikk, Piret Mädamürk, Heljo Saar, Ly Sankovski, Maret Tamm ja allkirjutanu), mis käis koos ligemale aasta enne konverentsi toimumist, aga tõdes, et hariduselu Eestis on kiiresti muutunud ja mõned põhiväärtused kipuvad hägustuma või on sootuks ununenud. Seetõttu väärib küsimist: miks on see nii ja kuidas edasi? Need kaks küsimust on suunatud nii noortele kui vanadele, aga eriti peavad seda küsima ja vastuseid otsima meie lapsed kodus, lasteaias ja koolis. Halb on, kui ei juleta küsida, veel hullem, kui ei lubata küsida.

Kui me tahame, julgeme ja oskame küsida ja kuulata ka vastuseid lihtsatele küsimustele: miks ja kuidas? pole veel kõik kadunud.

Hariduskonverentsi külalisesinejad lahkasid teemat, igaüks omal moel:

Tartu Ülikooli dotsent Olga Schihalejev: “Kui lähed vasakule – kaotad hobuse, lähed paremale – kaotad pea.” (Tsitaat muinasjutust)

Õpetaja professionaalsuse kolm alustala on ainealased teadmised, pedagoogili-

sed oskused ning kolmandaks lähtumine õpetaja professionaalsest eetikast. Just viimasele keskendutigi. Õpetajatöö sisaldab endas lõpmatul hulgal valikuid ja otsuseid. Mõnede uuringute kohaselt teeb õpetaja pedagoogilise otsuse lausa iga 3 sekundi järel, seega tavaliselt peab otsuse langetama õige kiiresti, selle üle pikemalt järgi mõtlema.

Töötoas oli osalejatel aga tavatu lüksus mõelda pisut pikemalt, mida ühes või teises olukorras tegema peaks ning veelgi enam – seda oma kolleegidega arutada.

Töötoas kasutati TÜ Eetikakeskuse poolt õpetajatele mõeldud väärtusmängu situatsioone, arutati õpetaja igapäevaseid professionaalseid valikuid. Mängu käigus otsiti üheskoos lahendusi õpetajatöös etetulevatele väärtuskonfliktide sisaldavatele olukordadele.

Olge valmis arutama, üksteist ära kuulama, ise põhjendama, vihastama ja ka naerma ning lõpuks ühist lahendust leidma!

Majandusteadlane Andres Arrak: “Pärim majanduspoliitika on hea hariduspoliitika.”

Eesti majanduse tulevane käekäik sõltub suuresti haridussüsteemist ja noorte hariduslikest valikutest. Algselt anti lühilülevaade Eesti hetke majanduslikust

olukorrast eelkõige võrdluses teiste riikidega. Konstateering oli, et oleme jõudnud stagnatsiooni. Ettekande teises pooles analüüsiti haridussüsteemi ja noorte haridusvalikute seis. Jõuti järeldusele, et see ei soosi majanduse kiiret kasvu. Viimane on aga oluline tulude ja elatusaseme tõusuks. Kui järelejäudmine naabrite tulu- ja palgatasemele lükkub määramatusse tulevikku, jätkub ka noorte väljaränne.

Eesti tele- ja raadioajakirjanik ning koolitaja Märt Treier: “Koolitarkust jagagu meile õpetajad ja raamatud, elutarkusest on meil aga kõigil midagi teistele jagada.”

Georgi ja Kaspari loo eesmärgiks oli propageerida eneseseästlikku ja teistega arvestavat liiklemist ning arutleda riskikäitumise põhjustest ja nende ennetamise võimalustest.

Loengu käigus näidati ka filme “Georg” ja “Kaspar”. Filmi autorina keskendus Märt Treier sihtgrupi spetsiifika läbi ajakirjaniku vaatevinkli, selgitas valitud lähenemisviisi ja analüüsis, kuidas meediatarbivad reageerivad sarnastele liiklusõnnetustele ja liiklusohutusele laiemalt.

Marju Must,
haridusspetsialist

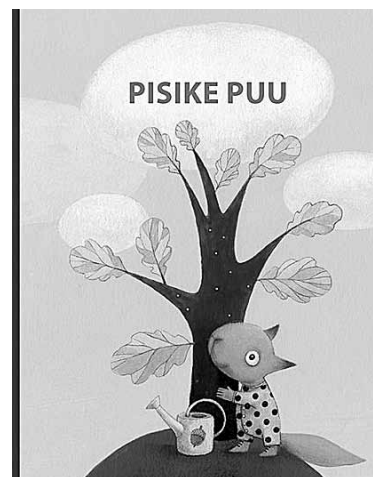
Iga vastsündinu saab kingituseks beebiraamatu “Pisike puu”

Beebiraamat “Pisike puu” kingitakse igale 2015. aastal ning järgnevatel aastatel Eestis sündivale lapsele. Kinkeraamatu on koostanud Eesti Lastekirjanduse Keskus ning selle ilmutist toetas Eesti Vabariigi Kultuuriministeerium. See armas lasteraamat jõuab oma uute omanikeni kõikjal Eestis alates oktoobrist koostöös kohalike omavalitsuste ning raamatukogudega.

Viljandi vallas anti esimesed beebiraamatud pidulikult üle 14. novembril Viljandi vallamajas, kõige väiksematele vallakodanikele pühendatud kutsetega vastuvõtul, kus tervitati 2015. aasta III kvartalis sündinud ilmakodanikke ja õnnitleti vastseid lapsevanemaid.

Tänavu sündinud laste vanematel, samuti neil, kel 14. novembri pidulikul sündmusel osaleda ei õnnestunud, palume pöörduda oma lapse kinkeraamatu kättesaamiseks kohaliku raamatukogu poole.

Kultuuriminister Indrek Saar: “Eesti jaoks on tähtis, et lapsed loeksid, et vanemad loeksid oma lastele ette. Et meil oleksid ilusad lasteraamatud, mis on meie oma maa suurepärase kirjanike sulest kirjutatud ja oma silmapaistvate kunstnike illustreeritud. Olgu see ilus raamat sümboliks sellest sügavast kummardusest, millega riik väärtustab igat Eestisse sündinud last.”

Meeldetuletus

Lugupeetud Viljandi valla elanikud

Viljandi vallavalitsus tuletab meelde, et Viljandi valla elanikud, kes soovivad talvel lumelükkamist, peavad tegema oma sissesõidud korda, et traktor mahuks lund lükkama ja, et oksad ei lõhuks nende

peegleid. Oksad ja võsa tuleks eemaldada vähemalt kahe meetri kauguselt tee äärest ja nelja meetri kõrguselt. Sissesõiduteede otsad märgistada helkuriga varustatud postidega. Ära tuleb märkida ka ohud traktoristidele mis võivad lumelükkamisel kahju saada. Märgistamata kaitsemist vajavad kohad ei kuulu hil-

jem hüvitamisele. Juhul kui inimesed ei soovi, et nende kinnistu(te) tee lumest puhtaks lükataks palume anda teada Viljandi valla teede peaspetsialistile telefonil 522 3550 või meili aadressile tanel.raud@viljandivald.ee.

Kontaktid, kes kus piirkonnas lund lükkab, on toodud allpool olevas tabelis.

Teostaja	Piirkond	Piirkond küladena	Kontaktisik	Telefon
Sakala Põldur OÜ	1	Savikoti, Pärsti, Mustivere, Vanamõisa, Kookla, Jämejala, Rihkama.	Priit Vahtramäe	520 4243
Pihlama Talu	2	Savikoti, Pärsti, Mustivere	Sander Kannel	5656 1883
Pihlama Talu	3	Päri, Alustre, Pinska, Matapera, Ramsi	Sander Kannel	5656 1883
OÜ Heimtal Hobusekasvatus	4	Heimtal, Vardi, Laanekuru, Marna, Raudna, Tõreküla	Feliks Kõiv	516 7445
OÜ Heimtal Hobusekasvatus	5	Tohvri, Väike-Kõpu, Kingu, Leemeti, Puiatu, Kiini.	Feliks Kõiv	516 7445
OÜ Heimtal Hobusekasvatus	6	Kiisa, Turva	Feliks Kõiv	516 7445
Sakala Põldur OÜ	7	Sinialliku küla	Kaimo Maiste	5349 8788
Taari Talu FIE	8	Saarepeedi küla, Tõnissaare küla, Moori küla	Margus Juurik	529 5491
Taari Talu FIE	9	Välgita, Kokaviidika, Karula, Auksi	Margus Juurik	529 5491
Sakala Põldur OÜ	10	Tobraselja, Võistre, Auksi, Aindu, Peetrimõisa,	Kaimo Maiste	5349 8788
Ene Jõemaa	11	Valma, Ridaküla, Jõeküla, Rebaste	Andrus Jõemaa	506 7695
Sakala Teed OÜ	12	Vardja, Mäeltküla	Taavi Umal	5382 2178
Sakala Teed OÜ	13	Taari, Kuudeküla, Tusti, Surva, Mähma, Tänas-silma, Vanavälja	Taavi Umal	5382 2178
Sakala Teed OÜ	14	Tõnuküla, Saareküla, Uusna, Vasara, Ruudiküla,	Taavi Umal	5382 2178
Nõmme Sova talu	15	Rebase, Pirmastu, Mustapali, Luiga	Veiko Nõmm	521 2194
Argenta OÜ	16	Lolu, Intsu, Hendrikumõisa, Loodi, Paistu, Aidu, Sultsi, Kassi, Tõmbi, Pulleritsu, Holstre, Viisuküla	Andres Kahu	527 4937
Tuurmaa OÜ	17	Saarepeedi keskasula	Veiko Tuurmaa	5811 8322
Valla traktorid	18	Viiratsi, Vana-Võidu, Verilaske, Mäeltküla	Tanel Raud	522 3550

Sulgpallilahing Heimtalis

24. oktoobril ristasid reketid Heimtali spordihoones Rapla klubi Valge Hani ja Heimtali klubi Heimtali Suled mängijad. Mõlemat klubi esindas 7 segapaari ja kuigi tegemist oli sõpruskohtumisega, ei näidatud platsil erilist sõbralikkust vastase vastu. Peeti 49 mängu ja lõplik punktide seis 74-39 andis võidu ja võidukarika Heimtali Sulgedele.

Järgmiseks kohtumiseks lubasid mõlemad pooled hoolega harjutada, et siis kevadel võõrustajate pool Raplas uuesti mõõtu võtta.

Võidukas meeskond.

Hõimunädala kohtumine Viiratsis

Estimaal on heaks traditsiooniks oktoobrikuus tähistada nii rahvusvahelist eakate, kui ka hõimupäeva. Viiratsi rahvamajal on omakorda kujunenud traditsiooniks tähistada neid päevi koos. Nii ka sel korral kogunesid huvilised 15. oktoobri keskpäeval Viiratsisse, et kuulata ja vaadata kaugete külaliste etteasteid, nautida kauneid pillilugusid ja laule rahvamaja kõige väiksemate esituses. Koostöös Tallinnas asuva MTÜ Fenno – Ugriaga jõudsid meie peole Udmurdi õpetajad suurepärase kandlehelide, laulude ja ka tantsudega. “Udmurdi duos Ošmeso Šajer (Allikate maa) mängivad kaks rahvapillide kateedri õppejõudu – Lija Korneva ja Jelena Vald Vavoži rajoonist Udmurdimaalt.

Tegevust alustati 2010. aastal, jätkates Sergei Kungurovi 1990ndatel aastatel alustatud udmurdi rahvapilli kreži traditsioonide elustamist ja populariseerimist. Nende repertuaarist leiab udmurdi ja soome-ugri rahvaviise, udmurdi heliloojate teoseid jm (allikas Fenno-Ugria koduleht).

Külalised kiitsid sooja vastuvõttu. Iga külaline sai kingituseks kaasa karbitäie meie kodumaist magusat. Eriti õnnelikud olid nad meie Viiratsi õunte üle, mida nad palusid kaasavõtmiseks kotti panna. Külalised omakorda kinkisid karbitäie magusat ja ajakirja “Invožo” nr 7 august 2015, kus on nende kollektiivist pikem lugu sees (lk 27-30). Täna kõiki, kes aitasid kaasa toredale sündmusele ja eriline tänu kuul sel korral Eve Allile.

Maire Paju,
Viiratsi rahvamaja juhataja

Koolipäev, mis algas rahvamuusikaga

29. oktoobri hommikul tulid koolimaja saali Viiratsi kooli õpilased, et tutvuda rahvapillidega. Viiratsi Kool koostöös raamatukoguga olid külla kutsunud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tudengid Ingrid Nooda ja Laura Karbi, kes rääkisid muusikast, pillidest ja pärimuse edasi kandmisest. Õpiti torupilli, parmupilli, karmoška ajalugu ning helikeeli. Üheskoos lauldi ka pärimuslikku “Loomislugu” ning tantsiti rahvatantsu “Nõianeitsi” samanimelise laulu järgi. Lapsed proovisid ka ise pillidest helisid välja võluda ning see õnnestus enamasti päris kenasti. Muusika aastat lõbusalt tähistanud koolipere nautis hästi kõlanud rahvamuusikat ning hoogsat tantsu.

Natali Joonas
Viiratsi Kooli huvijuht
tel 5626 3902
natali.joonas@gmail.com

Rahvapill kõlab hästi!

Alates aastast 2000, kui tähistati üleriiklikult Eesti raamatu aastat, on Kultuuriministeeriumi korraldusel peetud teema- aastaid. 2015. aasta on Eestis muusika aasta hüüdlausega – Kõlab hästi! Viiratsi raamatukogu ja Viiratsi Päevakeskus korraldasid 27. oktoobril kohtumise muusikute Margus Põldsepa ja Harry Karega. Mehed tutvustasid kaasasolnud pille ja kõlasid lõbusad rahvalikud tantsulood, isamaalised ning sõdurilaulud, sekka ka mõni vallatu lo-

rilaul. Tuttavamaid laule lauldi hoogsalt kaasa. Harry Kare tõestas, et muusikat saab teha ka küüneviilil või mälupulgal. Päevakeskuses on kombeks õnnitleda iga kuu sünnipäevalapsi. Selgus, et kohekohe on tulemas sünnipäev ka Margus Põldsepal endal ning üheskoos lauldi sünnipäevalaulu. Koosviibimine lõppes välkiire mõistatuste lahendamise võistlusega rahvapillide teemal. Uute ja rõõmsate kohtumisteni! Kõlas ju hästi!

Viiratsi raamatukogu

Projektikohtumine Bagherias

Holstre kooli osalemine Euroopa komisjoni poolt rahastatavas ERASMUS+ projektis BEST (Be Enterprising Succeed Together- olles ettevõtlikud, oleme edukad koos) jätkub ka sel õppeaastal. Projekti tegevuste analüüsimiseks ja uute tegevuste detailseks kavandamiseks ja partneritega ühiste plaanide tegemiseks sõitsid partnerkoolide meeskonnad Itaaliasse Sitsiilia saarele Bagheria linna. Projekti itaalia partner, I. C. Bagheria IV – Aspra kool, on meie mõistes 6-klassiline lasteaiaga kool, mis omab ühte juhtkonda ja töötab neljas erinevas õppehoones, võõrustas külalisi neli päeva.

Maandudes Palermo lennujaama 11. oktoobri hilisõhtul, võttis meid vastu paarikümne kraadine soojus ja vihm. Tund aega bussisõitu tuledesäras Palermos ja veel natuke autoga läbi külade ning olimegi hilisõhtuks projekti järjekordses kohtumislinnas- Bagherias. Hotell Centrale asus linna keskvaljakul, mis külgnas kirike ja kohvik-öoklubiga. Kirikukellade ja tänavamüra saatel uinusime ja ärkasime.

Esimene päev algas projekti partnerkooli I. C. Bagheria IV – Aspra vabaõhuteravituskontserdiga külalistele javanematele. Õpilastel oli ette valmistatud tantsu- ja laulunumbrid, kõnet pidasid kooli direktor ja linnapea, üllatusena esinesid kaks lapsevanemat: ooperilauljast tenor esitas kitarri saatel võimsalt kõlava aaria kodusaarest – Sitsiiliast. Kontserdi lõpus jagati õpilaste poolt valmistatud kingitusi: iga maa rahvusvärvides kaelahted ja Itaalia värvides võtmehoidjad said kõik projektist osavõtjad. Omalt poolt jagasime kaasa võetud kooli logoga märke, helkureid ja eestimaiseid maiustusi. Peale pidulikku osa asuti töötoas projekti möödunud ja tulevase tegemise arutama, tehti ettepanekuid, räägiti aru-

annetes mainitud positiivsetest ja parendamist vajavatest tegevustest, heideti pilk projekti koduleheküljele <http://www.best-project.eu/>

Lõunapausi ajal saime keha kinnitada lastevanemate poolt valmistatud maitsvate küpsetistega rikkalikult kaetud laua ääres. Peale tunnikest puhkust rannas suundusime majanduskooli õpetlikule ettevõtluskoolitusele “Kuidas alustada ja pidada äri”. Õhtune jalutuskäik Bagheria suvises soojuses, kus tänavaid ääristasid valminud viljadega apelsinipuud ja taamal paistmas meri, kõrvaltänavatelt jälle mäed, oli tõeliselt nauditav. Aedades kasvasid meil tuntud toataimed: hibiskus, inglitrompet, kummipuud, palmid ja suured kaktused. Tänavad olid ülikitsad, majad tihedalt üksteise kõrvale ehitatud, mõnel Kreeka-Rooma aegsete ehitise fragmentide vahel. Majad 3-4 korruselised, alumisel väikesed pereärid-poekesed, ülemistel korrustel eluruumid. Tänapäeval rajatud ehitiste vahel võis siin-seal näha mitme sajandi vanuseid uhkeid villasid.

Projektis osalejate ühine õhtusöök oli pererestoranis, kus olid nii mõnedki kummalised traditsioonid. Eelroaks pakuti keedumuna ja kohalikku kanget veini. Aga enne veel pandi kelneri poolt kõigile ette põlled. Järgnes kaks käiku pastaroo-gasid, edasi erinevad liharoad. Magustoiduks sai proovitud kohalikku kaktusevilja ja melonit – mõlemad imemaitsvad.

Järgmine hommik algas ekskursiooni-ga kalatööstur Mr Michelangelo Balistreri muuseumisse. Tööstusele pani aluse tema vaar-vaarisa. Tänapäeval on endistesse tehasehoonetesse rajatud kalastamisega ja kalatööstusega seotud muuseum. Muuseumis esitleti näitlikult endisaegseid kaluri töid: Marika sai võrku punuda ja Norra esindajad paati parandada. Ringkäik lõppes konverentsisaalis, kus härra Michelangelo palus oma loomingut esita-

miseks appi õpetaja Marika. Michelangelo luges oma luulet itaalia keeles, värsid inglise keelde tõlgituna edastas meie koordinaator. Kui kalatööstur kitarri saatel veel laulma hakkas, veendusime tema mitmekülsuses: kalatööstuse, kaupluse ja muuseumi pidamine käib loominguliselt ja kõiki andeid kasutades. Järgnesid projektiga seotud töötoad, sest eelseisvad projektitegevused Norras ja Poolas vajasisid veel ühiseid mõtlemisi ja arutelusid. Õhtu möödus pizzapaaris ülimaltsvat pitsat nautides ning Norra-Itaalia jalgpallimatšile kaasa elades.

Kolmas päev tuli meil endil sisustada. Poola ja Norra õpetajatega otsustasime minna Cefalu kuurortlinna. Kiirrongiga sõites möödusime mereäärsetest asulatest ja läbisime mägitunneleid ja sattusime imeilusasse linnakesse, mis üllatas oma kauni ranna ja suplemiseks sobiva mereveega. Õhusooja 30 kraadi! Tänavad olid ääristatud kohvikute ja meeneid pakuvate poekestega, kesklinnas asus uhke katedraal ja mereäärse kaljul iidne merekindlus. Cefalu linn päikese, liivaranna, õdusate kohvikute ja veinirestoranidega, oli nagu võlumaailm, kuhu olekski tahtnud jääda. Kuid...

neljandal päeva varahommikul algas kodusõit äikesetormisest ja vihmasajusest Bagheriast Palermo lennujaama. Kartus, et lend ei välju, oli asjatu. Hilisõhtuks olime Milaano kaudu jõudnud Eestimaa pinnale ja nii võis järjekordse projektikohtumise ajalukku kirjutada.

Järgmine kokkusaamine, rahvusvaheline õppimisüritus, viib Holstre kooli neli õpilast ja kolm õpetajat Norra, Lunde kooli ettevõtlusoskusi omandama.

Aino Kahu

käsitöö õpetaja

Marika Kivistik

inglise keele õpetaja,

projekti BEST koordinaator

Korvpallimaskott ilves otsib homseid tegijaid

Eestimaal on käimas projekt, mille raames külastatakse 2015. aasta sügisel saja üldhariduskooli algklassilapsi eesmärgiga kutsuda neid sportima ning harrastama korvpalli. 2. novembril jõudis Eesti Korvpalliliidu projekt "100 Kooli" Viljandimaale. Kell 10 hommikul said Heimtali spordihoones kokku Holstre, Paistu ja Heimtali koolide 1.–4. klasside õpilased, et üheskoos osaleda näidiskorvpallitunnis. Projekti juht ja tunni

läbiviija Harri Ausmaa ütles sissejuhatuseks, et korvpall sobib ühtviisi nii poistele kui ka tüdrukutele. Edasi lepiti kokku reeglites ning siis võiski tegevus alata. Lapsed nägid professionaalide juhendamisel erinevaid harjutusi, et neid siis ise kohe ka järele proovida. Peagi oli spordisaal signat-siginat ja punaste tähekute vahel silkavaid lapsi täis, kes püüdlukult kõike jäljendasid. Korvpalle sai keerutada, veeretada, pörgatada ja süüa. Lõpuks

toimus lõbus viskevõistlus ning iga osaleja sai kaasa päeva meenutava brošüüri. Koolidele kingiti särgid ja uued mängupallid. Kohal oli ka Viljandi spordikooli treener Rauno Tamm, kes kutsus kõiki huvilisi korvpallitreeningutele. Tore oli seda kõike kõrvalt jälgida, kuid olen kindel, et ise kaasa teha on palju toredam! Päeva jääb meenutama ühisfoto.

Loore Järvekül

Paistu kooli kehalise kasvatuse õpetaja

Ise tehtud, hästi tehtud!

5.-9. oktoobril toimus Heimtali Põhikoolis rukkiaastale pühendatud leivanädal, mille populariseerimiseks kujundasid koolinoored plakateid, küpsetasid leiba ja degusteerisid kukleid.

Sel aastal möödub ka 170 aastat kuulsast "rukkikrahvi" von Bergi sünnist ning 140 aastat tema aretatud "Sangaste", maailma vanima talirukkiisordi aretamisest. Seepärast on 2015. aasta kuulutatud rukkiaastaks, mis koondab mitmesuguseid rukkiga seotud sündmusi ja tegevusi.

Heimtali Põhikoolis andsid leivanädalalale avalöögi 4. klassi noored, kes eestvedajatena teemakohaseid plakateid kujundasid. Põnevust lisas leiva küpsetamise päev, mille raames valmisid Viljandi Kutseõppekeskuse toitlustusteeninduse õpilaste juhendamisel erilised leivapätsid. Maitse andmiseks oli võimalus lisada rikkalikult juustu, sinki, pähkleid, seemned jne. Igaüks sai teha isikliku leiva, mida hiljem mekkida ja kaaslasele pakkuda. Lisaks õpilastele võtsid leiva küpsetamisest osa ka õpetajad, kes küpsetisi nautisid.

Kuklite degusteerimise päev möödus kiirelt ja asjalikult. Valikus leidis seitse eri sorti kukleid, millest valiti välja oma lemmik. Koolipere poolt enim häält saanud

Leivaküpsetuspäeval olid ametis nii õpilased kui õpetaja.

kuklit pakutakse koos maitsevõiga teistest kooliveerandist koolilõuna kõrvale.

Leivanädal täitis kogu mõisa magushapuka lõhnaga. Õpilaste ja õpetajate suur huvi leivanädalal toimunud sündmus-

te vastu näitas, et ettevõtmine on igati vajalik ning leib on Heimtali Põhikoolis endiselt au sees.

Eneli Rimpel

Heimtali Põhikooli huvijuht

Pereselts Paistel kutsus taas kokku Paistu piirkonna väiksemad lapsed

On erinevat vastukaja saanud meie tähtpäevadesse tunginud Halloween, kus lapsed riietavad ennast hirmsateks koletisteks, zombiseks, vampiirideks jne. Väiksemad lapsed on lausa ära hirmunud nende nägemisest. Osad lapsed on aga nii elevil, et midagi võiks siiski toimuda.

Oleme otsustanud pereseltsiga, et korraldame lastele (lasteaia- ja algklassilapsed) oktoobri lõpus peo, mis ei ole suunatud ainult koledatele kostüümidele. Peo teemaks sai seekord "Muinasjutt".

Muinasjutupidu toimus 30. oktoobril Paistu rahvamajas. Kohale oli tulnud palju lapsi, kellel olid seljas erinevate muinasjututegelaste kostüümid: Pipi Pikksukk, haldjad, punamütsike, mereröövel, võlur, nende seas ka mõned luukered. Lastele toimusid erinevad mängud, avatud oli minikohvik, tehti erinevaid näomaalinguid ja muidugi ei puudunud ka peolt disko-muusika. Eriti meeldivaks pidasid lapsed seda ülesannet, kuidas nad pidid 5-liikmeliste gruppidega esitama mõne muinasjutu situatsiooni ilma hääleta. Teised

vaatajad pidid ära arvama, millise muinasjutuga oli tegemist. Olid väga põnevad situatsioonid tuntud muinasjuttudest.

Lastevanemate sõnul võiks selliseid pidusid ikka rohkemgi olla, mis pimedatel öhtudel laste meeleolusid üles kütab. Ükski tore pidu ei saa aga toimida ühtse meeskonnata. Suured tänud meie tiimile, kes seda vankrit vabatahtlikult vedada võtavad. Tänud teile – Toni, Anne, Gerli, Sille, Kaili, Britta, Eleriin, Toomas, Liisa ja Jarno.

Tiia Randpere,
pereseltsi korraldusmeeskonna liige

Mesilaste ja Sipelgate ohhoo Jääaja keskus ja tutvumine Eestimaal elavate loomadega

Saarepeedi lasteaia on pidevalt suurt rõhku pööratud keskkonnakasvatusele ja loodusharidusele.

Meie tegemisi on aastaid toetanud rahaliselt Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK). Tänu KIK projektidele oleme saanud soetada erinevaid õppevahendeid, akvaariumi kaladega, loonud õpperaja lasteaia lähedusse ning saanud käia õppereisidel Tallinna loomaaias, Pokumaal, Elistvere loomapargis, AHHA keskus, Võrtsjärve õppekeskuses, Sipelgate kuniõppes.

2015. aasta kevadel sai positiivse vastuse meie projekt "Mesilaste ja Sipelgate ohhoo Jääaja keskus ja tutvumine Eestimaal elavate loomadega."

Projekt võimaldas septembris käia Elistvere loomapargis ja oktoobris Jääaja keskus.

Elistvere loomapargis said lapsed tutvuda peamiselt Eesti metsades elavate loomadega, kes elavad pargis võimalikult looduslikus keskkonnas. Said teada, kuidas loomade eest peab hoolitsema ning ümbritsevat keskkonda hoidma, et meie tegevus ei kahjustaks loomade elu.

Jääaja keskus osalesid lapsed kahes õppeprogrammis ja said tutvuda majaga ning väljapandud eksponaatidega läbi elamuslik-kogemuslik ehk siis ohho õppe. Mõlemad programmid toimusid juhendajate saatel läbi maja liikudes ning pidevalt saatis tutvustav taust maja eksponaatidest, prügist, jääaja tekkepõhjustest ja mõjust maale.

Õppeprogrammis "Moosipurgi ja paberirulli mitu elu." õppisid lapsed juhendaja saatel tundma erinevaid materjale, liigitama ja neid sorteerima. Lapsed said teadmisi materjali taaskasutusest ning prügi sorteerimisest.

Teises õppeprogrammis "Retk lemmik Lempisiga." õppisid lapsed juhendaja saatel tundma vee kolme olekut, kasutamist erinevaid meeli, tundma loomade elupaiku ja inimestegevuse mõju loodusele ja ümbritsevale keskkonnale.

Õppereisidel osalemine ning seal nähtu ja kogetu viis lapsed loodusele lähemale, õpetas loodust hoidma, suurendas huvi looduse vastu.

Täname Keskkonnainvesteeringute Keskust toetuse eest.

Maarika Kiisler,

Saarepeedi lasteaia õpetaja, projektijuht

Projekti rahastaja

Pikendati korraldatud jäätmeveo lepingut

Seoses omavalitsuste liitumisega ja uue hanke ettevalmistusperioodiga pikendasid Viljandi Vallavalitsus ja Eesti Keskkonnateenused AS sõlmitud korraldatud jäätmeveoks ainuõiguse andmise lepinguid tähtajaga kuni 31. detsembrini 2015 või kuni hankemenetluse tulemusel antava kontsessiooniõiguse rakendamiseni.

Lepingu pikendamine tagab senise korraldatud jäätmeveo muutusteta jätkumise vallas.

Elanike jaoks lepingupikendus lisakohustusi kaasa ei too. Jäätmevedaja Eesti Keskkonnateenused AS jätkab prügiveoteenuse osutamist senikehtinud hindadega ja tingimustel.

Veopäeva infot saab täpsustada telefonil 435 5025 või 1919

Lisaks saab järgmist veopäeva kontrollida lingil: <http://keskkonnateenused.ee/kliendile/kliendile-veopaev/>

Lisainfo:
Elis Sild

keskkonnaspetsialist
elis.sild@viljandivald.ee
439 4654

Kauaoodatud väravad!

Viiratsi lasteaia rüblikud saavad nüüdsest mängida tõelist jalgpalli – kauaoodatud väravad on kohal ja paigaldatud. Löö ainult pall sisse!

Selleks, et need väravad meie õuele jõuaks on vaeva nähtud juba päris pikalt. Esmalt toimus heategevuslik kevadlaat lasteaia õuealal, siis Kolme Tamme jooksu ajal oli avatud lasteaia õueala erinevateks põnevateks tegusteks, kus toreda toimetamise kõrvalt oli võimalik vahvleid osta. Viljandi valla perepäeval küpsetasid ja müüsid suured rüblikud juba hitiks saanud krõbedaid vahvleid.

Pingutatud sai palju, kuid ikka tuli pisut puudu. Õnneks ulatasid VLND tublid noored Kris Süld ja Toomas Koitmäe meile oma abikäe, kaasates ka ettevõtte Nordvil OÜ. Nüüd ongi juba 26. oktoobrist Viiratsi lasteaia õuel püsti kaks uhket väravat.

Sellel päeval toimus pidulik avamine, kus jalgpalluriteks riietunud õpetajad esitasid toreda tantsukava ning VLND esindaja Kris Süld ja 5-aastane rüblik Eleanor lõi kasid lindi läbi. Ja nagu VLND oma Facebooki postituses ütles, on üks paik Klavanite ja Poomide sündimiseks juures!

Suured tänud lasteaia kollektiivile,

kes küpsetas ja toimetas, aitäh Tule õue korraldajatele ja kaasalööjatele, aitäh perepäeval tegutsejatele. Aitäh vanematele ja teistele headele inimestele, kes meie küpsetisi ostsid ja sedasi väravate ostmist toetasid. Aitäh VLND ja Nordvil OÜ,

kes aitasid ületada viimase takistuse.

Ja lõpetuseks, suur tänu Eleanor Posti perele, kes kinkis lasteaiale palli, et oleks mida väravasse lüüa!

Sirli Mändul

Viiratsi lasteaia õppealajuhataja

Ettelugemispäev Päri raamatukogus

20. oktoobril peeti Eestimaa raamatukogudes iga-aastast ettelugemispäeva. Ka Päri raamatukokku kogunesid sel päeval lapsed ettelugemist kuulama.

Päri lasteaia "Mõmmi" rühma lastele sai loetud helindatud raamatut "Taadi tare", kus lugemise käigus kuulasime erinevaid loomahääli sellest raamatust.

"Lepatriinu" rühma lastele loeti ette mitmeid Ellen Niidu lasteluuletusi ("Rongisõit", "Kalad", "Võilill", "Kati karu", "Jänkujenka"), millest on heliloojad laule loonud. Neid laule vaheldumisi luuletuste kuulamisega lapsed koos õpetajate Lilian Estorni ja Ave Rootiga ka laulsid. Ürituse lõpus tantsiti koos lõbusat "Jänkujenkat" ja maiustati kommidega.

Sirje Saard

Päri raamatukogu direktor.

Muusika-aasta tähistamine Ramsi raamatukogus

17. oktoobril kella 15-ks kogunes raamatukokku ülalatavalt palju rahvast – 35 erinevas vanuses muusika- ja luulehuvilist. Oma loomingut tulid jagama muusik Taisto Uuslail ning tema elu- ja mõttekaaslane Ursula Zimmermann.

Taisto laulud on talletatud plaadile “Rõõm teeb tuld”, enamus neist enda loodud. On kasutatud ka tuntud sõnameistrite nagu Ernst Enno, Mart Raua, Ott Arderi jt luulet. Ursulalt ilmus hiljuti esimene luulekogu “Kiripuu”, millest ta Taisto lauludele vahelugemisi tegi.

Kogu kava oli õnnestunult ülesehitatud ning rahvale näis esitatu väga korda minevat.

Kontsert kestis üle tunni ning lõppes vastastikuste tänu sõnade ning lilledega esinejaile. Kes soovis, sai soetada enda-

le Taisto plaadi ja Ursula luuleraamatu koos autogrammidega. Eeskavale järgnes seltskondlik osa kohvijoomise ning suupistetega.

Aitäh esinejaile ning kõigile kohalolijatele. Muusika-aasta pühitsemine täitis oma eesmärgi 100%.

Vaike Hantson

Raamatukogupäevad Vana-Võidu raamatukogus

Üle-eestilised raamatukogupäevad toimusid 20.–30. oktoobril. Nende raames korraldati üritusi ka Vana-Võidu Raamatukogus.

22. oktoobril külastasid Vana-Võidu Raamatukogu Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tudengid Karolin Übner ja Martin Vill, kes tutvustasid torupilli ja saksofoni. Publikuks olid Vana-Võidu Lasteaia lapsed ja õpetajad ning Viljandi Kutseõppekeskuse õpilased ja õpetajad. Tutvustus pakkus huvi nii suurtele kui väikestele, muusikud võeti soojalt vastu ning avaldati soovi ka edaspidi taolistest muusikasündmustest osa saada.

27. okt kell 10–16 oli võimalik tulla kõigil huvilistel raamatukoguüritusele “Kunstiteraapia”, kus tutvustati maailmas suurt populaarsust kogunud täiskasvanute värviraamatuid. Kunstiprojektiks sai valida pildi neljast erinevast raamatust ja värvida see endale meelepäraste joonistusvahenditega. Ka edaspidi on lugejatel võimalus raamatukogus kunstiteraapiaga tegeleda, et igapäevarutiinist eemale pääseda. Värvimist on nimelt peetud stressipeletavaks, rahulikkuse seisundisse viivaks vahendiks. Raamatukogus on olemas Suurbritannia kunstniku ja disaineri Johanna Basfordi “Secret Garden”, “Jaapani mustriid” ja “Lilled: 70 zen värvimislehte”. Mitmed külastajad said idee kinkida sel aastal sõpradele jõuludeks värvimisraamatuid.

29. okt kell 10–16 valmistuti halloweeniks. Laste ning Viljandi Kutseõppekeskuse õpilaste ja töötajate loominguliste käte läbi valmisid kõrvitsalaternad, küünlaalused ja muud dekoratsioonid, millest valmis halloweeni teemaline näitus.

Kokkuvõtvalt olid Vana-Võidu Raama-

tukogus külastajaterohked ja meeleolukad raamatukogupäevad, mille traditsiooni on plaanis ka järgmistel aastatel jätkata.

Korraldajad raamatukoguhoidjad **Erika Lond** ja **Signe Kaasla**

Raamatukogupäevad Pärstis

Pärsti Rahvaraamatukogu alustas ka selle aasta raamatukogupäevi 20. oktoobril. Marju tutvustas lasteaiastelaste pargis raamatut “Mirjam ja loomad”, kuna lasteaias oli sel päeval teemaks metsloomad. Jätkus kasvatajate ja laste ühine vestlus sel teemal.

23. oktoobril oli Pärsti raamatukogus külas Anneli Anijärv, kes luges oma luulet ja mängis vahepaladeks akordioni. Ühises kohvilaas vastas ta küsimustele ja pajatas oma elust ja tööst Tuhalaane Külamajas.

27. oktoobril tähistasime raamatukogus Albert Uustulandi 90. sünniaastapäeva.

Kõigepealt vaatasime ühiselt filmi, kus eakas autor rääkis humoorikalt oma elust ja armastusest ning tutvustas oma raamatuid ja laule. Tema laule esitasid tuntud Eesti lauljad. Pärast jätkus ühises kohvilaas keskustelu tema loomingust, mis ei jättnud ükskõikseks kedagi.

Saarepeedi rahvamaja 45

Saarepeedi rahvamaja valmis 1970. aasta jõuludeks kolhoosi kontor-klubihooneks. Kus tööle asusid äsja kultuurikooli lõpetanud Malle ja Kalle Paldra. Seitmekümnendatel sai alguse aktiivne seltsielu rahvamajas, mis kestis kümme aastat. Kui lahkusid Malle ja Kalle Paldra soikus ka kultuurielu Saarepeedil.

Kaheksakümnendate aegu rahvamaja kohta allakirjutanul materjal puudub.

Aastatel 1993–1995 ei olnud rahvamajal üldse juhatajat ja rahvamaja müüdi erakätesse. Tänu erafirma raharaskustele ja Saarepeedi vallavalitsuse õigele otsusele, osteti maja tagasi vallale.

Aastatel 2000 tuli tööle Saarepeedi Kooli noor huvijuht Marek Nõmmik ja tema kanda jäi ka rahvamaja töö. Kuid inimestel puudus rahvamajas kooskäimise harjumus ja noor särav poiss ei leidnud rahva tuge.

2004 kevadel lahkus Marek Nõmmik ametist, kuid sügisest tuli tööle tarmukas Merike Moks. Kes samuti lahkus aasta peale tööle asumist.

2005 sügis tuli tööle rahvamajja Ille Mirka ja olen seda tänase päevani, millest on saanud kümme aastat!

Nüüd küsime endilt, kas kümme aastat on järjepidevus? Et järjepidevus saaks tekkida on vaja väga head tahet ja inimesi, kes seda tahet teostaksid. Õeldakse läheb aega enne seitse aastat, kui hakkab tekkima järjepidevus.

Sünnipäeva meeleolus vaatame ise peeglis ja meenutame, kuidas kõik alguse sai. Kuhu me jõudnud oleme ning kuhu veel edasi areneda on?

Mille üle uhked oleme?

Oma inimeste üle, kes on leidnud tee rahvamajja.

Juhendajate üle, kes on maailma parimad!

Oleme uhked rahvatantsijate üle, kes said 6-aastaseks. Rahvatantsurühm Udusõlg tantsib, nii rahvatantsu kui loometantse. Tantsitakse laulu ja tantsupidudel, esinetakse maakonna eri paigus ning folkloorifestivalidel mujal maailmas. Juhendajad on olnud Mari Lääne üks aasta, Gerli Sanderma neli aastat. Käesolevast aastast on juhendaja Kertu Alvre. Kõik rahvatantsu juhendajad on oma panuse andnud Saarepeedi kultuurilukku.

Oleme uhked rahvamuusikute üle, kes said 4- aastaseks tänavu sügisel. Super poisid ja tüdrukud, kes lühikse ajaga on suutnud ennast mängida maakonna parimate hulka. Käinud ära Tallinnas Pillipeol ja käesoleva aasta augustis Saksamaal! Juhendaja on tubli tegija Sirje Rein, kes on pannud karudki kokkumängima!

Oleme uhked naisansambel Rukkilill üle, kel tänavu 30 tegevusaastat täitub! Keda juhendab samuti Sirje Rein, kõigi aegade algusest saadik.

Oleme uhked noortetoa tegevuse üle, kelle tegevus asutati aastal 2003 Merike Moksi ja Maarika Kiisleri poolt. Alates 2006 on noortejuhendaja Meret Anson, väga tubli tegija.

Oleme uhked eakate klubi tegevuse üle, kelle tegevus asutati aprillis 2004 Helle Lubi ja Helle Eensalu eestvedamisel. Alates mai 2004 juhendab eakaid väga tubli tegija Linda Paakspuu.

Oleme uhked endiste lauluõpetajate Hedi-Kai Pai ja Kristjan Õmbluse üleväga tublid tegijad!

Oleme uhked käsitöö tegijate ja tubli juhendaja Sigrid Häkkinen Tank üle.

Oleme uhked line-tantsijate üle, tubli tegija Annika Tahkeri eestvedamisel.

Oleme uhked sporditegijate üle, kauaegne tubli eestvedaja Paul Kolla.

Oleme uhked kultuuriselts KAI üle-Kätlin Mirka, Annika Mätas, Karmen Roos! Suurte ja rahvarohkete maakonna

sündmuste tublid abilised!

Mille poolest veel Saarepeedi rahvamaja eriline on? Siin tehakse sporti ja kultuuri käsikäes.

Rahvamaja suurt saali kasutakse Saarepeedi Kooli kehalise kasvatuse tundide jaoks. Ja öhtusel ajal on sees treeningrühmad ajakava alusel.

Meil on hea koostöö Saarepeedi kooli, lasteaiaga ning Viljandi vallaga. Tee me koos ühiseid sündmusi nagu vabariigi aastapäev, mälumängu turniir, võimlemispidu, vastlapäev, emadepäev, isadepäev, valla sünnipäev, jõulud jpm.

Rahvamajja on leidnud tee maakonna suuremad sündmused. Oleme teinud aastaks kaks kuni neli sündmust, mis on päris suur tunnustus rahvamajale.

Tänavu 11. detsembril tähistab Saarepeedi rahvamaja 45-aastaseks saamist suure peoga. Kõik endised ja praegused töötajad, sõbrad, tuttavad on oodatud rahvamajja peole. Öhtune kava algab kell 19.00 kontsertaktusega, millele järgneb õnnitlemine ja sõnavõtt, sünnipäevator. Pidul jätkub ansambliga MAMA, tantsuvaheajal nostalgija viktoriin.

Kohtumiseni Saarepeedi rahvamajas! Kui sind ei ole sellel peol, ei ole sind olemas!

Ille Mirka

Saarepeedi rahvamaja juhataja

Ramsi Vaba Aja Keskuse ringid 2015/2016

- **Esmaspäeviti, kell 18.30** – Jooga
- **Teisipäeviti, kell 11.00** – Eakate võimlemine, kell **16.00** – Meisterdamine noorematele, kell **17.00** – Meisterdamine vanematele lastele, kell **18.15** – Näite- ja sõnakunstiring

- **Kolmapäeviti, kell 17.30** – naisansambel Olla daam
- **Neljapäeviti, kell 19.00** – rahvatantsurühm Vabajalg
- **Reedeti, kell 19.00** – rahvatantsurühm Pärlilised

- **Pühapäeviti, kell 17.00** – rahvatantsurühm Pärlilised, kell **19.00** – rahvatantsurühm Vabajalg
- JÕUSAAL:**
teisipäevast-reedeni kell 15.00–19.00 laupäeval kell 11.00–15.00

Mulgid koos presidendiga. Presidendile kingiti õlimaal, mille autoriks on Enno Allik.

Mulgi X konverents

Mulgi konverents on üks pikema-ajalise traditsioonidega ettevõtmise Mulgi Kultuuri Instituudi poolt.

X Mulgi konverents peeti 9. oktoobril Abja kultuurimajas. Sellega tehti kumardus Abjale, kus toimus ligi 20 aastat tagasi ka esimene Mulgi konverents. X mulgi konverentsi teemaks oli Juured, inimesed, maastikud.

Enn Mihailov annab Anu Rauale üle tiitli Mulgimaa Uhus 2015.

Relvaloa kehtivuses tuleb aegsasti veenduda

Piirkonnapolitseinike üheks tööülesandeks on teostada relvaomanikele järelkontrolli. Selle eesmärgiks on teha kindlaks, kas inimesel on relvaloal näidatud relvad alles. Lisaks veendutakse ka relvakapi olemasolus ning uuritakse, kas relvad on vastavalt seadusele hoiustatud.

Politseitöös oleme aina enam kokku puutunud probleemiga, mis puudutab aegunud relvalubasid. Nimelt sätestab seadus, et relvaomanikul on kohustus toimetada tema käes hoitavad relvad relvaloa kehtivuse lõppemisele järgneval tööpäeval politseisse. Ette on tulnud juhtumeid, kus relvaomanik ei ole veen-

dunud relvaloa kehtivuse aja ületamises. Järelkontrolli tegema tulnud piirkonnapolitseinikud on aga siis seadusest tulenevalt kohustatud relvad hoiule võtma ning seda kuni uue relvaloa saamiseni.

Hoidmaks ära võimalikke ebameeldivusi, tuleb megi relvaomanikele meelde, et neil tuleb vähemalt kuu enne loa kehtivusaja lõppemist anda sisse avaldus uue loa saamiseks.

Avaldust saab esitada Viljandis Vabaduse plats 6 asuvas Viljandi politseijaoskonna teeninduses, kus toimub ka isikuttõendavate dokumentide väljastamine. Ühes avaldusega tuleb esitada

tervisetõend, millel muuhulgas märges psühhiaatri külastamisest, kaks isiku fotot ning tasuda riigilõiv.

Täpsema info saamiseks võib helistada lubadeametnike telefonidel: Jana Kuus, tel 5883 4682 Janne Lindepuu, tel 5883 4482.

Ühtlasi kutsub politsei relvaomanikke aegsasti lube uuendama, et leevendada ajakulu ja pikkasid järjekordi, mis järgmisel aastal ees võivad oodata. Järgmisel aastal kaotab Viljandimaal kehtivuse enam kui pooltuhat relvaluba.

Viljandi piirkonnapolitseinik
Silver Simuste

Valgepüks-koerasööja

Sellise pealkirja sai minu seekordne väike kirjatükk. Nimelt helistas mulle üks minu mälestuskirjutiste lugeja, et ma kirjutaksin midagi omapärast aastakümneid tagasi külas juhtunud või midagi sellist, millest keegi siin veel kirjutanud ei ole, aga ometi külapilti iseloomustas. Neid lugusid on palju ja ühest neist tulebki alljärgnevalt juttu.

Suur sõda Eestimaa pinnal oli lõppenud. Igasuguseid tegelasi liikus ka mööda külasid ringi. Ja kui kuskil oli mõni tühjakas jäänud eluruum, siis asutasid nemad end sinna sisse elama.

Ka kunagise Uusna koolimaja lähedal asuv Väike-Mulgi talu oli tühjakas jäänud. Varsti aga toimetas seal keegi tundmatu pooleldi ingeri keelt kõnelev meesterahvas. Ta oli umbes keskealine, väga kõhna ja kandis habet, mis oli kääridega kärbitud ning paistis seetõttu eriti koomiline välja. Tema päris nime ei tea, aga hüüti teda Valgepüks-koerasööjaks!

Legendi järgi olnud ta ära põgenenud kuskilt tuberkuloosihaiglast, et ise end ravid. Nimelt rääkis temaga suhelnud julgeolekunuhk Heino Hirvonen, et see mees sõi koeri. Nagu kaob ja kadus ka tol ajal inimesi, nii kadus loomulikult ka loomi, sh koeri. Arvan, et külanõukogu valitsejad teadsid seda, aga kuna see mees kedagi ei tülitanud ega ka varastanud kelleltki midagi, siis ta lihtsalt rahulikult elas seal üks niimoodi erakuna.

Suvel korjas metsast marju ja sügisel seeni ning mahajäänud kartulipõldudel korjas omale talvekartuleid. Vahel aitas ka mõnel üksikul loomapidajal heina teha, küttepuid lõhkuda ning riita laduda, saunavihtasid ja luudasid valmistada saades selle eest tasuks toiduaineid.

Aga miks teda Valgepüksiks kutsuti?

Ta küll kandis jämedakoelisest linasest riidest pükse, mis võib-olla tõesti kunagi olidki valged, aga aastate jooksul olid nad küll kõike muud kui lume värvi. Jala otas kandis aga vanadelt kummikutelt ära lõigatud säärttega jalavarjusid.

Ka minul õnnestus kord temaga kokku puutuda. Nimelt käis meie talu rukkipoölul lõikus. Kaks hobust vedasid masinat ja naised köitsid masina taga vihkusid. Järsku jooksis masina eest läbi nii põgenev jännes kui teda taga ajav hulkuv koer. Õnnetuseks löikas masin mõlemal loomal osa jalgu otsast ning loomad jäid maha siplema, koer ka karjuma. Hobuseajaja haaras suure patentvõtme ning lõpetas nende piinad. Ka minu isa oli seal lähedal ja andis mulle käsu: "Ilmar-poiss, jookse nüüd ruttu koerasööja juurde, las tuleb saagi järele."

Nii ma siis jooksingi, mees oli kuuldust rõõmus ning tuligi. Ta pistis priske jänese kotti, mis tal alati kaasas oli, sidus selle takuse nõõriga keha külge, viskas koera üle õla selga, ütles: "Kiitos!" ja läks. Hiljem nähtigi tal seljas selle koera nahast vesti. Liha sõi ta aga ära ja rasvaga määris oma rindkere ning jalgu. Sedasi ta siis raviski omal tuberkuloosi.

Kas ta ka terveks sai, ei ole teada, sest nõnda nagu ta järsku ei kusagilt külla ilmus, kadus ta ühel heal päeval jäljetult ei tea kuhu?! Selline siis oligi üks omapärane Saareküla lugu Valgepüks-koerasööjast.

Kas sellisest ravist aga kellelgi ka midagi üle võtta on – jäägu see juba igaühel enda otsustada?!

Ilmar Kikas

Adoni

Riigikogu liikmete kuluhüvitistest

Septembri- ja oktoobrikuul köitis avalikkuse tähelepanu riigikogu liikmete kuluhüvitiste kasutamine. Uurisin teemat mõnevõrra laiemalt.

Riigikogu liikme palk on 3444 eurot ja 22 senti. Juhul kui riigikogu liige, kelle elukoht ei ole rahvastikuregistri andmetel Tallinnas ega Harku, Jõelähtme, Kiili, Rae, Saku, Saue või Viimsi vallas, on saadikul võimalik taotleda eluasemekulude hüvitist summas, mis ei tohi olla suurem kui 20% riigikogu liikme ametipalgast ehk siis maksimaalselt 688 eurot.

Lisaks palgale ja eluasemekulude hüvitisele on riigikogu liikmel võimalik kuludokumentide alusel saada hüvitist tööga seotud kulutuste katteks kuni 30% riigikogu liikme ametipalgast. Teatavasti on riigikogu liikmed aruandekohuslased ja tööga seotud kulutuste info on avalik. Pärsin Riigikogu kantseleilt, kuidas on Viljandimaalt valitud saadikud kasutanud 2015. aasta I poolaastal tööga seotud kulutusi.

Vastuskirjas sain teada, et Viljandimaalt valitud riigikogu liikmetel oli õigus esimesel poolaastal tööga seotud kulutusi teha summas 3368 eurot. Kirstjan Kõljalg puhul, kes asendusliikmena asus riigikogu liikmeks 9. aprillist 2015, oli see summa 2824 eurot.

Perioodi 03.2015-06.2015 jooksul tööga seotud kulutuste summad olid Viljandimaalt valitud saadikutel järgmised:

1. Priit Toobal – 3368 eurot,
2. Mailis Reps – 3343 eurot,
3. Johannes Kert – 2590 eurot,
4. Kristjan Kõljalg – 2560 eurot,
5. Jaanus Marrandi – 2036 eurot,
6. Helmen Kütt – 1967 eurot,
7. Jaak Madison – 1329 eurot,
8. Kersti Sarapuu – 1198 eurot,
9. Helir-Valdor Seeder – 359,93 eurot.

Nii see on!

Roland Tulik
valija Viljandimaalt

Meie teretutvus Türgimaaga

Viibisime turismireisil Türgis, mille oli meile väga meeldivaks ja sujuvalt muretuks organiseerinud ning põhjalikult ettevalmistanud Viiratsi Päevakeskuse perenaine Urve Kimmel.

Meie grupp turismi- ja soojalembelisi oli Türgimaal, täpsemini idarannikul turismiparadiisis Alanyas, perioodil 10.-17. oktoober, mis öeldakse olevat eestlasele parim aeg ja temperatuur võtta aeg maha enne veel heitlikumaid sügisilmu ning tujukamat kodust talve. Maabusime otselennuga Tallinn-Antalya (kestus 3,5 tundi) keset päikeselõõska, palme, õitsvaid-lõhnavaid oleandripõõsaid, agaave, kõrgeid kaktusi.

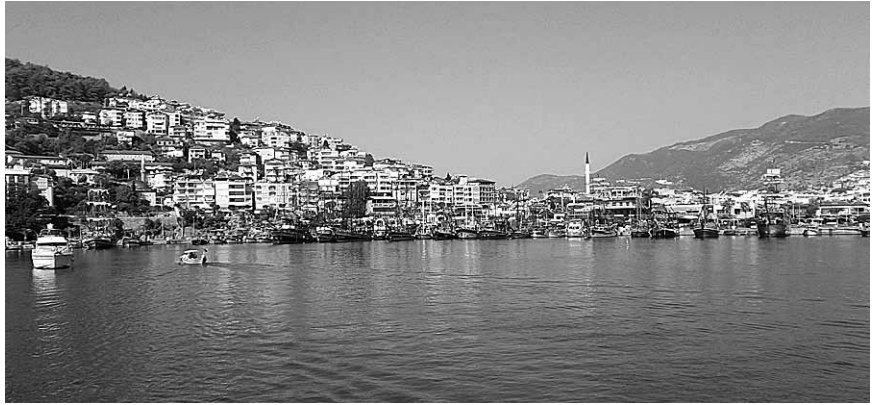
Jõudsime oma Kleopatra Ada hotelli Vahemere vahetel rannikul just päikese-loomanguks. Päike vajus merre meie silme all, peegeldus tagasi meieni, laine laulis tasa, oli nii rahulik, rahustav... Sooja oli umbes +30 kraadi. Ja see oli nii ilus, nagu Jaan Tätte ühes oma tuntud laulus sõnab.

Grupi keskmine vanus oli 62 aastat. Vanimal osalejale aastaid 79. Meie monoliitses seltskonnas olid veel ka doktor Ülle ja tugikodu perenaine Brigitta, kes ütles vaimustusega, et ta saab aru, mis tähendab tõeliselt puhata. Ühinen temaga 100%, tundsin ka end sarnaselt, sest ikka mõtleme ju ennekõike lähedastele, muretseme-hoolitseme nende eest. Nii et meil oli väga tore turvaline seltskond. Kirjutades neid ridu, silme ees meri-palmid-päike-laevad, kõrvus igatsev türki muusika, tahaks eraldi rääkida Viiratsi tugikodu elanikust Maimu Gansonist (75), kes pärit Tānassillmast ja sai alles nüüd aega ning võimalust esimest korda lubada endale selline pikk eksootiline soojamaareis. Ta jäi mulle silma juba Tallinna lennujaamas, kus hoolitsevalt, julgustavalt ja rõõmsalt saatis teda lehvitades tee tema poeg. Mällu jäigi enne astumist Türki lennukisse just see pilt... Ja see oli nii ilus.

Esimesel öhtul, vestibüülis kohtudes, oli Maimu minu mäletamist mööda viimast hetke veel tõsimeelne muretsev Eesti naine, et mis sest värgist nüüd ikka välja tuleb. Edaspidi nägin ma ainult õnnelikku, väga kaunist rõõmsameelset naist. Ja reisilt naastes oli Maimu ka see, kes ütles esimeste hulgas, et kui tuleval aastal peaks minema uuesti sõiduks, on tema kohe hakkamas. Ja see oli nii ilus.

Türki on ääretult huvitav ja mitmepalgeline, keeruka ajaloo, salapärase intriigide, vastuoluliste probleemide, imelise rikka kultuuripärandiga imekaunis maa. Erakordselt palju vallutamisi-rüüstamisi, võite-kaotusi on käinud aastatuhandete vältel üle Türki territooriumi. Et selle maa rikkust ja ilu tajuda, tuleb teil lihtsalt sammuda mööda iidsetest aegadest peale käidud radu.

Ega olnudki koduste mure asjatu, kui juba järgmisel päeval hakkas tulema mobiilikõnesid Eestist – kas oleme ikka ühes

Alanya linna vaade.

Meie hotelli Kleopatra Ada siseõu.

tükis, kas oleme teel koju, mis teeb saatkond, sest pealinnas Ankaras oli toimunud seniolematult suur tahtlik plahvatus rohkete inimohvritega. Ajad on ärevad. Meie olime idarannikul, kaugel muredest.

Ankarast sai Türki moodne pealinn alates 1923. aastast, mil võimule tuli Atatürk, saades vabariigi esimeseks presidendiks. 1938. aastast on Türki ÜRO liige ning aastast 1952 kuulub NATOsse. Enamjaolt on riik (99%) islamimaa. Teenistused toimuvad viis korda päevas. Ka mittemoslemid võivad külastada mošeeid. Selle pika ja keerulise ajaloo esimeses peatükis võiks mainida juba neoliitikumi (noorema kiviaja) inimesi, kes rajasid oma asulad Anatoolia tasandikule 9000 aastat tagasi.

Tänapäeva Türki on uhke oma rahva ja riigi üle. Riigilipp on säravpunast tooni, millel uhkeldab valge (pool)kuusirp. Rahvuslilleks on teravate otstega punane tulp. Giidi sõnul toidab riik oma rahva ise, kogu toodang on kodumaine. Sisse ostetakse ainult gaasi ja naftat. Me nägime väga uhkeid, meeldejäädavalt andeka kaasaegse arhitektuurilise disainiga villasid, hotelle. Katustel ikka veereservuaarid, mida soojendavad päikesepatareid – üür on seega väga odav (mõtlesime kohe Viiratsi talveperioodi küttearvele!). Haridus on tasuline, aga nad hindavad väga oma kõrget haridustaset ja selle kvaliteeti. Jällegi giidi andmetel: riigis on kõige paremini tasustatavad ja rikkamad arstid, neile järgneb haridus ja õpetajad! On, mille üle mõtiskleda.

Kokkuvõtlikult oli see imeline nädal,

Laevasõit Vahemerel piraatide laeval.

pilgeni täis huvitavaid vaatamisväärsusi, päikest, kuuma liiva, soolaseid merelaineid, ekskursioone piraadilaevaga, teatrikülastust, kus öise tähistava ja antiikkujude kaitsva pilgu all nautisime etendust "Anatoolia tuled", kus laval oli korraga umbes 100 tulises tempos liikuvat artisti. Imetlema pani väga kaasaegne meisterlik lavakujundus. Vaatajaid mahutas see vabaõhuteater kuni 8000. Ja see oli ilus.

Mainimata ei saa jätta Pamukkalet, kuhu tuli sõita viis tundi ja öhtul viis tase. Päeva veetsime kohapeal, kus on kuulsad Kleopatra allikad, mis kätkevad endas kogu Mendelejevi tabeli. Kuulsad lumivalged kaltsiumilademed. Ja millised vaated! Nägime imelist päikesetõusu mäeahelikul (väljusime ju öösel kell 3) ja öhtu ning pimeduse saabumist. Ja see oli ilus.

Maitseime mägedes kohalikke veinisorte, kuulasime andekaid-vaimukaid tooste. Naised leidsid aega kõige kõrvalt ka poodlemiseks ja turu külastamiseks. Käibel on nii türki liir, dollar kui ka euro.

Ja nüüd on meie kõigi arvamus, et kui veel rohkem tahaks kuulda-näha sellest maast, tuleb minna järgmisel aastal jälle. Julgustuseks, seal saab isegi eesti keelega hakkama...

Veelkord, kogu grupi nimel, tahan edastada suurimad tänud ja tugevad kallistused Urvele, kes meile selle reisi nii meeldivalt ja põhjalikult ette valmistas ja oma vaikselt moel kogu reisi vältel soojalt silma peal pidas.

Aitäh kõigile, meil oli väga vahva! Nägemiseni!

Tiia Kipper

Kalmetu kool 145

“Ja kuhu see koolimaja siis tulema peaks?” “Vot, siia samasse puu juurde teemegi! Puu on veel väike, aga küll see kasvab koos kooliga!”. Nii arutasid 1876. aastal Paderniku ja Ümariku peremehed ning Jaanre Juhani, kelle taredes esimesed koolihooned olid 6 aastat asunud. Puu alla rajatud koolihoone on samas asukohas tänaseni. Ja nii algabki Kalmetu kooli lugu.

Eesti ajal rajati kooli juurde õunapuud. Puud hakkasid kenasti kasvama, Eesti riik arenes ja Kalmetu kool ka. Kuid 1939.-40. aastal oli raske ja väga külm talv, mis kooliaia hävitas. Hävines veel nii mõndagi... Kool siiski jäi. 1977. aastal istutati kooli parki uued puud. Need ei tahtnud miskipärast kuidagi kasvama jääda. Ju ei puhunud soodsad tuuled. Kaks aastat tagasi istutasime uue koolimaja ette vana maja vundamendikivide ringi noore punase õunapuud. Tema kasvab päris jõudsasti. Loodame, et tema kasvamine peegeldab positiivseid arenguid nii meie riigis kui ka koolis. Sellel juubeliaastal jõudis puu kunstnik Tõnno Habichti käe läbi ka meie kooli logole, sümboliseerides tulevikku, isamaad, elu, arenemist ja valikuid. Loomulikult ka noorust.

145-aastase kooli jaoks on aeg, mil natuke tagasi vaadata ja meenutada ning tunda suurt rõõmu koosolemisest.

4. november on õige Kalmetu kooli sünnipäev. Kogu tähelepanu oli meie oma lastele. Päeva alustasime Elava Raamatukogu tundidega. Kutsusime praegustele lastele kõnelema 6 meie kooli erinevates vanustes vilistlast. Kõige noorem jutustaja oli 24-aastane, vanim aga pea 80-ne. Endised õpilased jutustasid põnevaid lugusid oma kooliajast, näitasid sinna juurde ka pilte. Praegustel koolilastel oli neid väga põnev kuulata ning said raamatute raamatukogust hulga huvitavaid teadmisi. Esinejatele jäi tunne, et mälestusi, millelt selleks päevaks tolm sai pühitud, oleks tahtnud veelgi jagada.

Sünnipäeva juurde kuulub loomulikult ka tordi söömine ja küünalde põletamine. Sel aastal süütasid küünlad kooli õpetaja Enna, kel Kalmetu koolis läheb juba

50-s tööaasta, vilistlasest noorim töötaja Maarja-Liisi ning 9. klassi õpilane, vaid viiete õppiv ja väga edukalt mitmetel olümpiaadidel esinenud, Johanna ning pesamunade esindaja Sten Mattias.

Pidusöögile järgnes aktus. Õpetajate Anete Sammleri ja Anu Johani juhendamisel olid lapsed ette valmistanud hoogsalt ülevaate kooli tegemistest läbi 145 aasta. Iga klass kinkis koolile sünnipäevaks üheskoos tehtud skulptuuri. Kes olid meisterdanud kooli maketi või logopuu suureks kasvatanud, pannud kokku kaas-aegse õpilase hädaabipaketi või robotite kooli välja mõelnud. Olid ka lihtsalt head soovid ja ilusad mõtted kenasse vormi valatuna. Aitäh kõigile!

7. november oli vilistlaste päralt.

Osalesid meie praegused õpilased ja kaks vilistlaste tiimi. Nooremad vilistlased tiimist “Pese end” võitsid meie tänaseid koolipoisse võistkonnast “Täna”. Need tegid aga tuule alla vanemate vilistlaste meeskonnale “Uusna vilistlased FC”. Uusnakad võitsid jälle omakorda oma nooremaid vilistlastest kolleege. Kokkuvõttes lahusid palliplatsilt võitjameesliikidega “Uusna vilistlased FC” jalgpallurid.

Vilistlaspäeva pidu algas ajalootunniga, kus meie õpilased etendasid killukesi Kalmetu kooli ajaloo. Külalisesinejate tunni juhatasid tervitustega kooliperele

sisse Viljandi maavanem Erich Palm ja meie valla abivallavanem Sulev Kannimäe. Pika tervitusterea lõpetasid meie vanad tuttavad Täna silma rahvamaja mehed, kinkides publikule imelise lau-lu. Peol esinesid ansamblid Onupoeg ja Päikeseratas. Koolimajas valitsevale melule töid rõõmsat vaheldust tantsutund, kus esinesid rahvamaja Rõõmsameelsed tantsumemmed ja laulutund, mille viisid läbi meie oma vilistlaskoori alati üdini positiivsed lauljad. Söögivaheperioodil müüdi tordiksjonil maha kooli logoga tort ja väga populaarseks osutus vilistlaste endi ja endise õpetaja Mart Saare poolt toimetatud nostalgiatuba videodiskotundidega. Lendude pildistamiseks tuli tippajal pea tund sabas seista. Lisaks olid kogu õhtu hõivatud kõik vähegi istumiseks, jutua-jamiseks, meenutamiseks sobilikud kohad. Rahvast oli kohal tõeliselt palju, umbes 400 inimest.

Sünnipäevanädal oli tormakas ja põnev. Tegelikult jätkub meil toredaid tegemisi kogu aeg. Ehk me küll kõigest alati lehte ei kirjuta. Ja vahetevahel jääb meil isegi veidi aega ka õppimiseks. Ja maailma vaatame läbi õunapuud ning kooli ees kasvava kasesalu.

Tekst: **Sirje Pöder**
Pilt: **Heino Kaljuve**
Kalmetu Pk õpetajad

Päästeamet ootab vabatahtlikelt 1. detsembrini projektitaotlusi

Päästeamet ootab Viljandimaa vabatahtlike ühendustelt projektitaotlusi, mille kaudu koostöös ennetada tule- ja veeõnnetusi. 2016. aastaks on oodatud eelkõige projektid, mis aitavad abivajavate inimeste elamutes tuleohutust parandada, populariseerida turvavarustuse kandmist või täiendada ujumisoskust.

Kodanikeühenduste projektitaotlusi

oodatakse Päästeametis käesoleva aasta 1. detsembriks.

2015. aastal toetas Päästeamet 46 000 euroga 14 projekti. Iga projekti puhul lisandus toetusele 10 protsenti vabahenduse omaosalust.

Taotlemise tingimused, vormid ja juhised on kättesaadavad Päästeameti kodulehel <http://www.rescue.ee/et/vabatahtlikud/projektikonkurss/>.

Igaüks saab anda oma panuse turvalise elukeskkonna loomisel – määrgates, hoolides ja aidates. Oma kodu tuleohutust kontrolli ise veebilehel www.kodu-tuleohutuks.ee/

Projekti konkursi lisainfo:

Erki Remmelkoor

Lõuna päästekeskus

tel. 733 7340 mob. 5345 6248

e-post: erki.remmelkoor@rescue.ee

Hingeaednik ja nohu

Endast ja unustatud tarkustest rääkisin juba eelmises ajalehes, nüüd aga räägin nohust.

Nohu, see pole naljaasi! Inimene, kes tahab head, aga kelle tege- mistes keegi ikka vigu leiab, solvub. Ja see, mis siis ninast tatina välja hakkab voolama, on solvumine.

Ülitundlik tunnetab, tajub teise hääles alavääristavat tooni, imeväi- kest kurja kõla. Tugev madal kurgu- hää annab teada, et inimhinge räsib must jõud. Võib olla ka vinguv kõr- gete nootidega häälekõla, mis tapab sinus haid olendeid. Igal juhul on see must ja halb energia, mis toime- tab ja rikub ülitundliku hinge tuju.

Solvaja olend pesitseb ninajuure taga. See, kes tahab, et teda pare- maks peetakse, selle tatt läheb põsk- koobastesse peitu. Tuleb meelde am- mune aeg, kui mind töödejuhataja kohalt koondati ja määrati kõrgema astme brigadiriks. See solvas mind nii rängalt, et käisin põskkoopaid puhastamas. Puhtaks sain, aga ärritaja jäi alles. Mõni aeg pärast seda tegi juhataja mulle selgeks, et aeg on selline, et tegelikult saan sellest ju kasu – palk on suurem. Päris tihti tuli ennast kiita, et nimi ei loe midagi.

Pidev solvumisaldis olek teki- tab kroonilise nohu. Kui asjast aru saad, hakkab aju ise end ümber korraldama ja sina aevastama. Ae- vastamine on keha püüd solvumist kehist järsult välja paisata.

Pikaajaline solvatuse tase võib muutuda kõrihädaks. Kõrihäda on hingehäda. Mis on põhjus? Mida sa seedida ei suuda: solvanguid, halbu emotsioone, kehavõõraid aineid? Sellest aga räägin teile järgmisel korral.

Endiselt saab minuga ühendust ajalehe toimetaja kaudu, kui teil on küsimusi tekkinud.

Sirje Sinilind
Vardi külast

KODUMASINATE REMONT

Helista: 517 9771

Kohtumisele. Eesti vs maailma liiga võitja Prantsusmaa.

Foto: JOOSEP MARTINSON

Meie mees käis Torinos võrkpalli EM-il

Usutlesin meie valla tippsportlast Rauno Tammet, kes osales oktoob- rikuul Eesti võrkpallikoondisega 2015. aasta Euroopa Meistrivõistlustel Torinos.

Kuidas teie võistkonnal Itaalias läks?

Eesti meeskond sai 11. koha, mis on siiani parim euroopa meistrivõistlustel koht.

Kuidas oled jõudnud tippvõrkpallini? Kes on sinu õpetajad-eeskujud sellel teel?

Tippvõrkpallini olen jõudnud põhili- selt läbi perekonna ja sõprade toetuse ja loomulikult pole puudunud ka raske töö.

Minu esimesed kokkupuuted võrkpal- liga olid Kadrinas ja treeneriks Jaan Rum- mi. Tõsisemalt hakkasin alaga tegelema, kui kolisin Viljandisse ja kõige suurem roll minu võrkpalluri teekonnal on olnud tol- lasel Viljandi Spordikooli treeneril Egon Edol.

Mida tähendab sulle olla eesti koondise liige?

Väga suur au on olla Eesti koondise liige ja esindada oma riiki. See on minu unistus olnud päris pikalt. Kindlasti on

eesmärk olla koondise liige ka edaspidi.

Millise kogemuse said EM areenilt?

EM finaaltourniir on siiani minu jaoks suurim saavutus võrkpallis. Need koge- mused ja emotsioonid, mis sealt sain on kindlasti minu karjääris suureks motivat- siooniks. Nägin ja tunnetasin nii lähedalt tõelist tippvõrkpalli ja kogu see atmo- sfäär, mis seal Eesti fännide poolt loodud oli, see on iga sportlase unelm.

Kas on võimalik, et tulevikus juhid ka Viljandi noori võrkpalluri teele?

Olen mõelnud tulevikus tegeleda noorte treenimisega, aga hetkel veel sin- na palju maad ja enne seda eesmärgiks saavutada võrkpallurina n.ö enda lagi. Mind tõesti huvitab Viljandi võrkpalli käekäik ja kaalun tulevikus tõsiselt just Viljandi noori võrkpalluri teele suunata.

Sinu soovitused noortele, kes tahavad spordis ja elus midagi saavutada?

Minu soovitused noortele, et kui midagi väga meeldib, siis tegelege selle- ga järjepidevalt ja ärge andke alla, siis on kõik võimalik!

Edith Pruuli

Paremalt esimene Rauno Tamme (nr 18).

Foto: AIN LIIVA

Saarepeedi Kool 180

Saarepeedi Kool,
siin õpetajatel on suur hool.
Õpilased toredad on,
Nagu üks suur pere on.

Koolimaja asub Saarepeedil,
alguses asus hoopis Peedil.
Meie koolimaja on väike,
kuid meie jaoks on ta sama suur kui päike.

21 lendu on siin lõpetanud,
kuid veelgi rohkem õpetajaid siin õpetanud.
Palju raha siin ei teeni,
et tea, mis küll neid veenis.

Koolil on ka lasteaid
ja selle taga kelgumäed.
Seal lapsed kelgutamas käivad,
nii armsad seal välja näevad.

Õnneks koolil aastaid juurde pakkuma
ei pea,
sest ühte asja mina tean.
180. aastat hariduselu Saarepeedil olnud on,
teised 180 veel tulemas on.

Mia Maks

Saarepeedi Kooli 9. klassi õpilane

Igal kooliaastal lõpeb esimene veerand õpilastele eriti pidulikult ning rõõmsalt, sest siis tähistame kooli sünnipäeva, ning iga lasteaialaps ning kooliõpilane saab sünnipäevatoridiga suu magusaks.

Selle aasta sügisel oli aga sünnipäevapidu pisut ärevam, sest möödus 180 aastat ajast, mil Ado Peet võttis enda kanda kohalikele lastele kooliteadmiste andmise ning pani aluse meie kodukoha hariduselu kujunemisele.

16. oktoobri koolipäev algas õpilastele ülekoollise viktoriiniga, kus suurima arvu punkte kogus meeskond Trollid, kuhu kuulusid Mia Maks, Osakr Lind, Marleen Uha, Marten Vainola, Airi Tahker, Andre Kukk.

Pärast teadmiste mõõduvõttu kogunes koolipere rahvamaja saali pidulikule aktusele, et tähistada kooli sünnipäeva laulude ja tantsudega. Aktusel õnnitles õpilasi ja koolitöötajaid pidupäeva puhul ka kooli hoolekogu esindus, kes oli kingituseks kaasa toonud põnevaid liiklusränge ning õppevahendeid.

17. oktoobril kulmineerus kooli aastapäev vilistlaste kokkutulemise päevaga.

Koolimaja ukSED olid soovijatele avatud. Lisaks mälestuste meenutamisele oma kooliajast said koolimaja külastanud näha endiste ja praeguste õpilaste tööd kunstinäitust ning õpilaste luuletuste ja fotode väljapanekut. Äratundmisrõõm tabas mitmeid huvilisi...

Õhtul toimus rahvamajas pidulik aktus, mis oli pühendatud Ajale. Esinesid kooli õpilased, õpetajad ja vilistlased. Aktusel andis Viljandi Maavalitsuse ha-

Vilistlaste kokkutulekul sai paljutki meenutatud.

Tantsunumber aktusel.

ridus-ja sotsiaalosakonna juhataja Ilmar Kütt üle maavanema tänukirja südamega tehtud töö eest Liivia Kriisale ja Meret Ansonile ning vallavanem Ene Saar valla tänukirja kooliellu panustamise eest Öne Averile ja Annely Piirile.

Pärast aktust ning õnnitlusi pandi ka vilistlaste teadmised proovile samade küsimustega, millega pistsid rinda kooliõpilased päev varem. Kõige keerukamaks osutusid küsimused, mille vastuseid tuli meenutada kooliaja viimastes klassides omandatud teadmiste hulgast. Enim õigeid lahendusi laekus võistkonnalt M.O.T.T, kuhu kuulusid vilistlased 1998. ja 2000. aasta lendudest.

Õhtu jooksul andis kool välja juubelikruusid mitmete erinimetustega. Spordijuureks selle kõige paremas tähenduses nimetati endine kehalise kasvatuse õpetaja Elmar Pöder, kelle suur töö ja panus on kooli sporditegevusse suure jälje jätnud. Noorima ja vanima juubeli õhtul osalenud vilistlase tiitlid said vastavalt Mari-Ann Kütt ja Ivi Kask, kelle vanusevahe on 64. aastat. Kaugeimalt

kohale tulnud vilistlase au kuulus Tamara Kahestile ning tantsulõvi preemia kuulus Meelis Reinartile.

Enne keskööd nautisime ilutulestikku ning pärast seda lõikasime lahti sünnipäevatoridi.

Aitäh kõigile külastajatele, endistele töötajatele ja vilistlastele meiega juubeli- ja taaskohtumise rõõmu jagamast!

Suur tänu kooli headele koostööpartneritele ja sündmuste toetajatele:

Rootsi Mööbel AS, Viljandi Aalux Rehvitöököda, Karula Puit OÜ ja Ain Sibul, Tooma Veod OÜ ja Priit Vahtramäe, Hansa Ilutulestikud, Kadri Ömblus, Mones & Tuur Mykene, Viiratsi Pagar ja Peeter Putnik. Medalid ning juubeli tänumeened valmistas Eveli Peterson.

Saarepeedi koolipere

Issi, mängi minuga!

Nooremad kooliõpilased ja lasteaialapsed valmistasid juba varakult koolis ja lasteaias kaarti, et kutsuda oma isa või vanaisa koos endaga toredat õhtut veetma.

Novembrikuu esimesel reedel toimus esimest korda Saarepeedi kooli, lasteaia ja rahvamaja ühine isadepäeva tähistamine.

Nagu ühele isadepäeva sündmusele kohane jagus palju nalja, naeru ning rõõmsaid punapõski kogu õhtuks.

Kogunemise ajal ja ka hiljem õhtu jooksul näitas Sakala malevlane huvilistele oma varustust ning tutvustas kaitseliitlaste tegemisi.

Koos isade, vanaisade või onudega proovisid lapsed korvpalli täpsusviskeid, erinevate pallide väravasse saamist, pallide püüdmist torbikusse, vahvate paberlennukite voltimist ja nende läbi rõngaste lennutamist ning võtsid omavahel mõõtu hantlite tõstmisel. Soovijad said veel osaleda katses, kus tuli püüda ühte kätte võtta võimalikult palju lauatenнисe palle. Osavaimale käele mahtus korraga üle 20 palli.

Lisaks osavusmängudele oli võimalus meisterdada puidust kuumaalus või linnu söögimaja ning saada häid nippe esmaabi andmiseks ja proovida elustamist.

Toreda isadepäevale pühendatud õhtu

Isaga mängida on tore.

võttis kokku isade ja laste ühine teatevõistlus.

Siiralt hea meel oli näha koos üle ootuste palju isasid ja vanaisasid, kelle

kohalolek ning tegutsemine laste silmad tõeliselt särama panid.

Saarepeedi Kooli õpetaja
Kirli Suve

Teenistused ja kontserdid Viljandi Jaani kirikus:

- 22.11, kell 10** – Igavikupühapäeva missa;
27.11, kell 18 – Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontsert;
28.11, kell 18 – Advendilaulpäeva kontsert. Esinevad Viljandi linna ja maakonna koorid;
29.11, kell 10 – 1. advendi peremissa, teenivad õpetaja Marko Tiitus, organist Kalev Rajangu, muusikajuht Tuuliki Jürjo ja Viljandi Muusikakooli õpilased;
6.12, kell 16 – Voces Musicales kontsert. Dirigent: Toomas Siitan, kaasategevad: Ene Salumäe (orel), Imre Eenma (violoon);
13.12, kell 16 – Jõulukontsert "Jõulutaadi ootel", esineb FR Stuudio;
15.12, kell 19 – Estonian Voices, jõululaulude kontserdisari "Helisevad hääled"
18.12, kell 18 – Koorimuusika sari "Detsembris";
19.12, kell 18 – Arsise kellade ansambli jõulukontsert
 Lisainfo: <http://www.eelk.ee/viljandi.jaani/>
<https://www.facebook.com/Viljandi-Jaani-kogudus>

Projekti "Tornikell meie linnas" lõpuüritus

Pühapäeval, 27. detsembril korraldab EELK Viljandi Jaani kogudus projekti "Tornikell meie linnas" lõpuürituse, kus avatakse tahvlid annetajate nimedega ning tehakse meeleolukas kokkuvõtte edukast projektist.

Rohkem infot saabuva ürituse kohta avaldame lähiajal koguduse kodulehel (<http://www.eelk.ee/viljandi.jaani/>) ja Facebooki lehel (<https://www.facebook.com/Viljandi-Jaani-kogudus>)

EELK Viljandi Pauluse kogudus

NOVEMBER 2015

- P, 22.11, kell 11.00** – Missa. Igavikupühapäev. Kuningas Kristuse püha Kristus – taeva ja maa Issand – Meie mõik peame saama avalikuks Kristuse kohtujärje ees. 2Kr 5:10
P, 29.11, kell 11.00 – Missa. Advendiaja 1. Pühapäev. Kiriku-aasta algus. Lastering. Osalevad muusikud. Pärast teenistust kaetud kohvilaud
Sinu Kuningas tuleb alandlikkuses – Vaata, Sulle tuleb sinu kuningas, õiglane ja aitaja! Sk 9:

DETSEMBER 2015

- P, 06.12, kell 11.00** – Missa. Advendiaja 2. pühapäev. Laulab kiriku muusikute liidu lastekoor "väike küünal". Kontsert "Hingesugulane" Gertu Pabbo ja Ott Lepland
kell 18.00 – Sinu kuningas tuleb kirkuses – Tõstke oma pea ja vaadake üles, sest teie lunastus läheneb! Lk 21:28
L, 12.12, kell 15.00 – Viljandi muusikakooli kontsert
P, 13.12, kell 11.00 – Missa. Laulab ansambel "Omnibus" Tartust
 Advendiaja 3. pühapäev *Valmistage Issandale teed – Valmistage Issanda teed; vaata, Issand Jumal tuleb jõuliselt!* Js 40:3a, 10a
K, 16.12, kell 19.00 – kontsert Mari Jürjens, Riho Sibul ja Vaiko Eplik
N, 17.12, kell 19.00 – Annely Peebo ja Jassi Zahharovi jõulukontsert
L, 19.12, kell 19.00 – kontsert "Taevast ülevalt" Rein Rannap, Kristjan Kannukene ja C-Jam
T, 22.12, kell 12.00 – Viljandi Paalalinna kooli Jõulukirik
N, 24.12 16.00 – Jõuluõhtu sõna- ja palveteenistus
kell 18.00 – Jõuluõhtu sõna- ja palveteenistus. Osaleb koguduse koor. Vaata ma kuulutan teile suurt rõõmu!
Rahvas, kes käib pimeduses, näeb suurt valgust, kes elavad surmavarju maal, neile paistab valgus. Js 9:1
R, 25.12, kell 12.00 – Missa. Kristuse sündimise püha ehk 1. Jõulupüha
 Sõna sai lihaks – Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime Tema kirkust. Jh 1:4
L, 26.12, kell 16.00 – Maria Listra ja Koit Toome jõulukontsert
P, 27.12, kell 11.00 – Missa. Johannesepäev. Jumal on armastus
Vaadake, kui suure armastuse on Isa meile andnud: meid hüüatakse Jumala lasteks ja need me olemegi. 1Jh 3:1
N, 31.12, kell 16.00 – Vana-aasta õhtu missa. Meie aeg on Issanda kätes – Sinu käes, Issand, on kõik mu ajad. Ps 31:16
R, 01.01, kell 12.00 – Uusaasta missa
P, 03.01, kell 11.00 – Missa Jõuluaja 2. pühapäev
K, 06.01, kell 12.00 – Kolmekuningapäeva missa

Koguduse kantslei on avatud
 T-R kell 10–15 Kiriku 5, 71003 Viljandi
 telefon kantsleis 433 4369, viljandi.pauluse@gmail.com
 Koguduse õpetaja Allan Praats,
 mobiil 521 2518; allan.praats@eelk.ee

Võluline Jõulula kutsub Heimtalisse

Oluline on mees pidada, et mitmed tegevused leiavad aset õues. Võtame vastu õpilaskorpe miinimum 10 last. Võluline Jõulula saab alguse juba lasteaias või kooli trepi ees, kus Võluline Jõulubuss Teid ootab ning Jõululasse ja tagasi transpordib. Pileti hind lastele 6 € (sisaldab ka transporti). Kahele saatjaõpetajale sündmus tasuta. Ühe päeva jooksul oleme valmis kohtuma kolme grupiga: kell 9, 11, 13. Külustus kestab umbes 1,5 tundi.

Info ja eelregistreerimine huvijuht@heimtali.vil.ee või telefonil 435 1096, 5395 1687. Jälgi infot facebooki lehel: Võluline Jõulula. Vaata ka eelmise aasta tegemisi facebooki lehel: Muinaslugu Heimtalis.

Lugupidamisega,
Projektijuht Eneli Rimpel
Mob: 5395 1687; tel: 435 1096
E-mail: huvijuht@heimtali.vil.ee
Heimtali Mõisakooli Selts

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Teostame valdadele, linnadele ja eraisikutele:

- Ohtlike puude raiet majade ja linde läheduses, kalmistutel
- Vanade puude ohtlike okste eemaldamist
- Puude seisukorra ja elujõu hindamist
- Kinnistute hooldustööd (võsaraie, trimmerdamine, koristamine, hoonete lammutus).

Hinnapakumine ja konsultatsioon TASUTA!

Tel: 5810 9846

Email: puuderai.einfo@gmail.com

Kontaktisik: Tanel Pajo

Koduleht: www.puuderai.ee

Uusna külamajas

18. detsembril kell 20.00
Uusna jõulupidu.

Tantsuks mängib Toomas Anni.
Pilet 5 eurot müügil külamajas.

22. detsembril kell 13.00
Uusna piirkonna eakate jõulupidu.

Paistu rahvamajas

29. novembril kell 11.30–14.30
Lapsed, tulge nautima jõuluaja algust! Kõpsetame piparkooke ja joonistame jõulukaarte.

29. novembril kell 15.00

Advendikontsert Mulgi koori ja Paistu naisansambliga, järgneb jõulutulede süütamine Paistu küla jõulukuusel.

9. detsembril kell 13.00

Enno Alliku maalinäituse avamine ja eakate klubi "Meelespea" jõulupidu.

13. detsembril kell 16.00

Mudilaste jõulupidu Reky teatri etendusega "Mašake ja kolm karu"
Külla tuleb ka jõuluvana.

25. detsembril kell 21.00

Jõulupidu, tantsuks ansambel MaMa.
Pääse eelmüügist 5 €, samal õhtul 8 €. Info tel 5302 3135.

Viljandi valla ettevõtjad!

Kui soovite reklaamida Viljandi vallas asuvates ettevõtetes pakutavaid teenuseid ja tooteid Viljandi valla 2016. aasta kalendris, ootame aadressile veiko.jyris@viljandivald.ee kujundatud reklaami pdf-trükifailina (mõõdus 6x7 cm) ning järgmiste andmetega:
Ettevõtte nimi
Reklaamitava tegevusala / Hea kui reklaam sisaldab ilmestavat fotot/
Aadress
Kontakttelefon
Nõuanded ja info telefonil 435 0116 Veiko Jüris.
Reklaam vajalik 30. novembriks 2015.
Avaldamine on TASUTA!

6 viimast kohta reisile Ahvenamaale 14.–17.07.2016

- Brändö saarestiku saari ühendavad teetammid ja sillad
- Majesteetlik "Pommern"
- Vaasa-aegne Kastelholmi kindlus
- Väikese Mariehamni käsitööpoed, veeäärseid ja -pealseid baareid ja pubid
- Kaunis Kõkari, mille ajalugu on pungil meremeestest, munkadest ja hülgeküttidest

Hind 285 eurot, selle sees mugavustega buss, kõik laevapiletid, 3 ööd majakeses (hinnas voodipesu), 3 hommikusööki, ekskursioonid eesti keeles, giid-reisisaatja teenused, käibemaks.

Orienteeruvad hinnad reisil: Kastelholmi loss 6€ (grupipilet 5€), Pommerni laev-muuseum 8€, Ahvenamaa leib 4€, Ahvenamaa kalasupp ja pannkook koos kohviga 13,50€.

Reisidokumendiks pass või ID-kaart. Soovitame vormistada reisikindlustust! Esimene makse 65€ jaanuarikuu alguses, kogu summa juuni alguses.

Info Maimu Ernendilt telefonil 5902 9171.

TEATED • TEATED • TEATED • TEATED • TEATED

Ostan garaaži Viiratsisse. Tel. 5345 7011

Näitus Viljandi vallamajas

II korruse koosolekutesaalis saab aasta lõpuni maja lahtiolekuaegadel vaadata **Küllike Kõstneri maalinäitust**.

Ramsi raamatukogus

Margot Põlla maalide näitus 5. novembrist kuni 8. detsembrini.

Heimtali raamatukogus

on avatud aasta lõpuni **Heimtali põhikooli õpilaste käärilõigete näitus**.

Vana-Võidu raamatukogus

Põhjamaade raamatukogunädal 2015 "Sõprus Põhjas" raames:

9.–15. novembrini raamatuväljapanek "Põhjamaade kirjandus"

9. novembril kell 11–12.30 külastavad raamatukogu Nordplus Junior projekti raames 20 õpilast ja 9 õpetajat viiest riigist (Fääri saared, Rootsi, Soome, Läti, Leedu). Tutvustatakse koduriike ning üks õpilane igast riigist loeb emakeeles ette lõigu enda poolt valitud raamatust

13. novembril kell 10.30–11.30 külas Vana-Võidu Lasteaia lapsed. Loeme ette ning meisterdame-joonistame Põhjamaade kirjanduse teemadel

Puiatu raamatukogus tulekul

Rõõm on teatada, et Puiatus on taas hoo sisse saanud **jooga treeningud**. Jooga tunde toimuvad neljapäeviti kell 17 ja pühapäeviti kell 16 raamatukogus II korrusel. Tund maksab 3 eurot. Tegemist on hatha joogaga, mis sobib igaühele. Neljapäeviti on rahulikum ja pühapäeviti intensiivsem jooga.

30. novembril kell 17 on raamatukogus Viljandimaa Rajaleidja loeng "Kuidas taltsutada lohet?" Sihtgrupiks on lasteaiaslaste vanemad ning algklasside õpilaste vanemad. Sellele üritusele palun eelnevalt registreerida (25. novembrini).

1. detsembril kell 12 toimub järjekordne külatund koos jõuluteemalise meisterdamisega.

8. detsembril kell 15–18 avatud leiunurk, kus võimalik osta, müüa, ära anda või vahetada esemeid, mida enam ise ei kasuta ja võtab kapis ruumi, aga mis oleks teisele inimesele vajalik. Kui sul on kodus selliseid asju (laste riided, jalatsid, nõud, ehted vm), siis tule sel õhtupoolikul raamatukogu ruumidesse andma esemetele pikem kasutusiga. Kõik esemed peavad olema terved ja puhtad.

Puiatu raamatukogu tegemistega saab kursis olla ka Facebooki lehel.

Ramsi Vaba Aja Keskuses

2016. aasta jaanuarikuul alustab nuku- ja liikumisring lastele.

Kutsume lapsi nuku- ja liikumisringi, et üheskoos õppida nukkude valmistamist ning erinevaid võtteid nukkudega mängimiseks. Nukk hakkab elama ja loominguiliselt teatrimaailma looma. Tunnid hõlmavad ka liikumist, et lapsed õpiksid oma keha valdama ja nukumängus valitsema. Nukumäng käsikäes loova liikumisega viib lapsed lustakalt teatrimaailma. Ootame lapsi alates 6. eluaastast.

JÕULUPIDU 23. detsembril kell 19.00

Tantsuks mängivad Irene ja Ivar Hansen. Pilet 8€ juba eelmüügis!

Tänassilma rahvamajas

15. detsembril kell 18.00 Laste jõulupidu. Etendus "Lumivalgekese jõulud", külla tuleb jõuluvana. Registreerimine hiljemalt 8. detsembriks.

16. detsembril kell 15.00 Pensionäride jõulupidu. Registreerimine hiljemalt 12. detsembriks. Osalustasu 3€. Võta kaasa kingitus jõuluvana kingikotti.

19. detsembril kell 20.00 Näitering "Pupu-Jukud" tähistavad 20. juubelit etendusega "Mehed oma mahlas", mille järgneb jõulueelne tantsumaraton ansambli K&A ja "OnuPoeg" saatel. Pakume sünnipäevatorit ja kohvi. Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 15. detsembriks. Pilet eelmüügist 5€, kohapeal 7€. Piletid müügil Tänassilma Rahvamajas E-N kell 13–20.

26. detsembril kell 14.00 Tänassilma kirikus ja rahvamajas **Teise jõulupüha tähistamine**.

Info ja registreerimine telefonil: 5332 9889, Pille Sihver.

Jõulukuul Saarepeedi rahvamajas

3. detsembril kell 10.00 ootame rahvamaja lapsi tähistama jõuluaja algust, meisterdame ja sööme kommi.

11. detsembril kell 19.00 rahvamaja sünnipäevapidu.

Kontsertaktus, kohvilaud, sünnipäevatorit. Pidulaud, eeskava, tantsumuusika.

Broneeri laud telefonil 523 4605 hiljemalt 9. detsembriks. Osalustasu 5 eurot.

13. detsembril kell 13.00 eakate jõulupidu.

Pidulaud, eeskava, tantsumuusika. Osalustasu 5 eurot. Pane end peole kirja telefonil 523 4605 hiljemalt 1. detsembriks.

Viiratsi rahvamajas

29. novembril kell 17.00 tähistame üheskoos jõuluaja algust Viiratsi keskväljakul kuuse juures. Süütame esimese adventiküünlaga ja laulame jõululaule.

6. detsembril kell 12.00 eakate jõulupidu.

Süütame teise adventiküünlaga. Külla tuleb Abja pensionäride näitetrupp Kolmas Voorus etendusega "Kõik müügiks". Jõulumeelolu pakuvad Viiratsi rahvamaja kollektiivid ja jalga saab keerutada Saarepeedi kapelli saatel. Kaetud suupistelaud.

Pääse 3€ rahvamajas tööpäevadel 10.00–18.00 kuni 3. detsembrini. Soovijatele Viiratsi piirkonnas tasuta transport peole ja tagasi algusega Valmast. Kindlasti tuleb oma sõiduvajadus teada anda infotelefonil 439 4307 tööpäevadel 10.00–18.00.

18. detsembril kell 20.00 Viiratsi Jõulupidu suures saalis. Tantsuks mängib ansambel Qvalda Tartust. Pääsmed eelmüügis 6€ rahvamajas tööpäevadel kell 10.00–18.00 kuni 15. detsembrini. Peoõhtul ostetud pilet 8€.

Jõululaat Heimtali Spordihooes

6. detsembril 2015 algusega kell 10.

Päeva juhib Romet Koser.

Kultuurilist meelelahutust pakuvad Karksi valla kultuurikeskuse noorterühm "Samm sassis" ja üllatusesinejad.

Õnneloos * Meisterdamine * Kohvituba

Lisainfo: 5620 8466 Urve. Kauplejate registreerimine telefonil 435 1099 või ast6@hotmail.ee

Korraldajad: Heimtali Mõisakooli Selts ja T-klubi

Isetehtud jõulukupsetiste võistlus Heimtalis

Too Heimtali spordihooes toimuvale jõululaadale kaasa oma jõulukupsetis (võib olla nii magus kui ka soolane) ning osale võistlusel. Jüriks on laadakülalised, kes 1 euro eest saavad degusteerida kõiki konkureerivaid küpsetisi ning valida välja oma lemmiku ja seda kahes kategoorias: soolane ja magus toode. Parimatele küpsetajatele auhinnad!

Heimtali Jõululaada korraldusmeeskond.

Valma infopunktis

Näitus kohalike käsitöömeistrite tööst. Tulge nautige kaunist näitust ja soovi korral võimalus osta valmis jõulukink!

19. detsembril algusega kell 13.00 kontsert "JÕULUÕHTU VALGUS – HEADE MÕTETE ALGUS". Kauneid jõululaule esitavad Tänassilma nais- ja meesansambel ning Holstre kooli noored.

31. detsembril algusega kell 19.00 AASTALÕUPIDU!

Tantsuks mängib TOOMAS TAUL. Pilet 4 eurot.

Õnnitleme detsembrikuu sünnipäevalapsi!

	96		Laine Koort	25.12.1940	Vana-Võidu küla
Linda Kreilis	6.12.1919	Päri küla	Mihkel-Raimond Treikelder	30.12.1940	Ruudiküla
	93			70	
Meta Kansi	6.12.1922	Pirmastu küla	Hille Ibrus	14.12.1945	Loodi küla
	92		Tiiu Kõiv	23.12.1945	Vana-Võidu küla
Leili-Elise Lutsoja	13.12.1923	Jämejala küla	Valdur Trei	24.12.1945	Ramsi alevik
91				65	
Lilia Mävla	4.12.1924	Viiratsi alevik	Sirje Hunt	3.12.1950	Ramsi alevik
Vilma Saksniit	5.12.1924	Viiratsi alevik	Nora Gabriele Iris		
Eerika Kõlu	15.12.1924	Päri küla	von Schwanenflügel	5.12.1950	Kassi küla
	90		Toomas Tusti	6.12.1950	Ramsi alevik
Leida Grünbaum	2.12.1925	Karula küla	Endla Riigor	11.12.1950	Kiini küla
Evi Murd	12.12.1925	Viiratsi alevik	Mihkel Mironov	12.12.1950	Kookla küla
Laine Hunt	16.12.1925	Vardi küla	Sirje Tekko	12.12.1950	Viiratsi alevik
	85		Tamara Susi	14.12.1950	Ramsi alevik
Zinaida Kalas	30.12.1930	Ramsi alevik	Enn Kala	16.12.1950	Vana-Võidu küla
	80		Helju Haan	17.12.1950	Saarepeedi küla
Osvald Mikkor	3.12.1935	Vardja küla	Viktor Žirnov	23.12.1950	Vardja küla
Maria Kohv	8.12.1935	Ramsi alevik	Peeter Kuiv	28.12.1950	Jämejala küla
Väinu Reial	12.12.1935	Vardja küla		60	
Anne Annus	31.12.1935	Paistu küla	Liili Rennit	11.12.1955	Ridaküla
	75		Vilma Arumäe	12.12.1955	Vanavälja küla
Elli Viltmann	1.12.1940	Luiga küla	Ago Lõo	13.12.1955	Tõmbi küla
Kalju Uhle	11.12.1940	Pulleritsu küla	Toomas Koppel	16.12.1955	Heimtali küla
Elise Sollmann	13.12.1940	Viiratsi alevik	Leena Sosi	18.12.1955	Võistre küla
Reet Aid	17.12.1940	Verilaske küla	Sirje Hunt	23.12.1955	Viiratsi alevik
Aino Muinase	21.12.1940	Ramsi alevik	Peep Pädam	26.12.1955	Paistu küla
Ell Kärt	23.12.1940	Sinialliku küla	Jüri Vinnal	27.12.1955	Vardi küla
			Elsa Kaur	31.12.1955	Verilaske küla

Õnnitleme lapse sünni puhul!

13. oktoobril sündis Anne Palgi ja Gaido Oja perre poeg **Oskar** Oja
15. oktoobril sündis Diana ja Aivar Angerjase perre tütar **Annabel** Angerjas
23. oktoobril sündis Agnes Reinu ja Kunnar Kuru perre poeg **Simo** Kuru
24. oktoobril sündis Eleri ja Roman Romantšuki perre tütar **Renate** Romantšuk
26. oktoobril sündis Karmen Sarapiku ja Kunnar Piguli perre poeg **Kristjan** Pigul
30. oktoobril sündis Sigrít Niinelo ja Germa Käba perre tütar **Grete-Elis** Käba

MÄLESTAME

MATI AKEL 15.07.1946 – 08.10.2015 Puiatu küla	EINO NÕMMIK 09.02.1948 – 21.10.2015 Verilaske küla
OLEV MIRKA 19.11.1935 – 09.10.2015 Peetrimõisa küla	ELVI PARIK 07.09.1930 – 21.10.2015 Viiratsi alevik
SALME LEPIK 28.09.1921 – 11.10.2015 Tobraselja küla	SELMA PERNITS 24.11.1923 – 04.11.2015 Tõreküla
HEINO HUNT 26.12.1945 – 15.10.2015 Sinialliku küla	ELVI PORISAMMUL 13.12.1938 – 08.11.2015 Vardi küla
LEIDA TOMING 23.06.1925 – 15.10.2015 Pärsti küla	ELMU – AUGUST LAAS 23.03.1945 – 09.11.2015 Pinska küla

HOKI JA ILUUISUTAMINE
LASTE JA TÄISKASVANUTELE

Tule trenni!

viljandiuisutajad.ee

Sakala
ILUSTUUDIO

Massaaž
Küünetehnik
Maniküür
Pediküür
Jumestus
Näohooldus
Depilatsioon
Parafiinihooldus
Infrapuna termoteraapia

sakalailustuudio
www.sakalailustuudio.eu
Broneerimine telefonil 587 13391
Asume Viiratsi Konsumi kaupluses